DE NIEUWSBODE,

VERSCHIJNT OP DINGSDAG VAN IEDERE WEEK.

J. QUINTUS. Redacteur & Eigenaar.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING,

$ 2,00 per jaar, stiptelijk in VOORUITBETALING.

Indien niet binnen de zes maanden betaald wordt, zal $2,25, en indien niet voor den afloop des jaars betaald wordt, alsdan zal $2,50 in rekening gebragt worden.

ADVERTENTIE-PRIJZEN.

Van 5 tot 10 regels, voor de eerste plaatsing - 1.00
Voor 5 regels of minder, dito, dito - - - - - - - - 0.50
Voor elke volgende plaatsing - - - - - - - - - - 0.25
Geboorte-, Huwelijks- en Doodberigten, ieder 0,25
(Zie ook het Engelsch aan de regterhand.)

Brieven en toezendingen franco aan J. Quintus, Sheboygan, Wisconsin.

DE NIEUWSBODE.

ORGAAN DER NEDERLANDERS IN NOORD-AMERIKA.

8ste JAARG. NO 49. SHEBOYGAN, WISCONSIN, 29 DECEMBER 1857. GEHEEL NO. 413.

DE NIEUWSBODE,

IS PUBLISHED ON TUESDAY OF EACH WEEK BY
J. QUINTUS, Editor & Proprietor.

Rates of Advertising.

	1w	2w	3w	4w	8w	3m	6m	9m	1y
1 sq	1 00	1 38	1 75	2	3	4	7	10	12
2 sqs	1 50	2 00	2 50	3	5	6	10	13	15
3 sqs	2 00	3 00	3 75	4½	6	8½	12	15	18
4 sqs	2 50	3 50	4 50	5½	8	10	14	17	20
⅙ col	3 00	4 50	5 00	6	9	12	17	21	25
⅕ col	4 00	5 50	7 00	8½	12	15	20	25	30
¼ col	5 00	7 00	9 00	11	16	20	28	34	40
⅓ col	6 50	8 50	10½	12	20	25	35	43	50
½ col	8 00	11	13½	15	24	30	40	50	60
1 col	10	14	17	19	30	38	52	65	75

A square is 1 inch or less of space, column width.
Business Cards will be inserted 1 year at $1 ℔ line.
Advertisements will be kept in until forbidden.

De invloed van Amerika's geldcrisis,

Op Europa in het algemeen, en op de Nederlanden in het bijzonder, ook in betrekking der tot standbrenging van de voorgestelde Nederlandsche Kolonie,
door Mevr. de wed. W. STORM,
geb. A. M. M. VAN DER CHIJS.

IV.

Allerbelangrijkst zijn de woorden van den bekwamen Staatsman, die in het vorige jaar met eene groote meerderheid door het Amerikaansche volk als deszelfs eerste Overheids-Persoon verkozen werd. In 1837 toch reeds was het, dat de helderziende tegenwoordige President BUCHANAN, als met een profetischen geest bezield, in het Congres eene rede uitsprak waarvan ik het volgende, zoozeer op de tegenwoordige omstandigheden passende, wil overnemen:

"Welk eene uitwerking heeft het overdreven credietstelsel op de zedelijkheid des volks gehad? In de groote koopsteden is er bijna iedereen en elk handelaar door tot speculant gemaakt. Waar is nu de oude koopman, wiens woord zoo goed als zijn handschrift is, en die zich, even als onze voorvaders, vergenoegt, om slechts door betamelijk voordeel en veeljarige vlijt rijkdommen te verwerven. Zulke mannen waren de roem en de trotsch des handels, die daardoor zoowel het karakter van hun land, in de oogen der Europesche, als in die der Amerikaansche natie, verhoogden. Ik vraag: waar zijn zij? Is dat geslacht niet bijna vernietigd? Thans wil alles spoedig rijk worden. Ieder denkt, dat zijn geluk in de loterij van speculatiën te vinden is. Of er al honderde kansen tegen hem zijn, hij ziet al die hinderpalen niet, en op het oogenblik, dat hij het toppunt van zijn fortuin denkt bereikt te hebben, is hij bankroet en dood arm. Dit is het lot van duizenden onzer ondernemendste ingezetenen.

"Als de speculant gelukkig is en den gouden prijs wint, hetzelfde door welke middelen hij die rijkdommen dan ook verwierf, wordt hij er door geroemd en geëerd. Geld, geld, geld! dat is de hoogste onderscheiding in de gezelschappen.

"Republikeinsche eenvoudigheid en deugden worden in New York's Wall- en Chestnut streets uitgelagchen. Groote talenten, vereenigd met edele vaderlandsliefde, zedelijke waarde, en letterkundigen of anderen roem, — in 't kort, elke eigenschap, welke in den gezelligen kring en in de maatschappij moest uitblinken, alles verzinkt tot onbeduidendheid, in vergelijking van rijkdom. Geld is, in onze groote steden, aan adeldom gelijk. Dat is het gevolg van ons credietstelsel. Wij zijn van de zuinige gewoonten en eenvoudige deugden onzer voorvaderen afgeweken. Deze zijn de eenige zekere grondzuilen onzer Republikeinsche instellingen. Het begeeren, om met spoedig verworven rijkdommen te pralen, heeft grenzenlooze uitgaven doen ontstaan, die vroeger onbekend waren. In onze aanzienlijke handel steden heerscht thans een grooter pracht, dan in eenig ander gedeelte der wereld, dat ik gezien heb, behalve bij den rijken Engelschen adel.

"Gelukkig heeft die weelde de bergen en dalen van het binnenland slechts ten deele bereikt. Daar is het volk ten minste nog eenigzins geneigd, om een einde aan dat overdreven credietstelsel te maken, 't welk niet alleen zijn eigen vermogen, maar ook zijne politieke vrijheid dreigt te vernietigen.

"Als men een circulatie-middel in zijn land verdubbelt, zoo vermeerdert men daarmede tweemalen den nominalen prijs van elk voorwerp. Als door een circulatie-middel van 50 millioen, b. v., één artikel kost $ 1, zoo zal hetzelve er 2 bedragen, ingeval, bij gelijk gebruik van dat circulatie-middel, dit tot 100 millioen verhoogd wordt. Het gevolg is hetzelfde, of men geld of papier voor de circulatie verkiest. Het is de vergroote meerderheid van het *middel* en niet van deszelfs hoedanigheid, welke deze uitwerking ten gevolge heeft.

"De Ver. Staten voeren handel met Duitschland en Frankrijk; het eerste is een land van klinkende munt, en het tweede is bijna hetzelfde; men heeft daar geen banknoten onder de waarde van vijf honderd franken." (*)

(*) De begaafde spreker sprak deze rede in 1837 uit lang voor dat Frankrijk's alleenheerscher de zwendelarij van het Fransche Credit Mobilier hielp bevorderen, dat slechts eene kleinigheid! van 300 millioen dollars aan papier in omloop meende te brengen, doch gelukkig nimmer in meer slaagde, dan voor zoo ver zij in onderpand had. Thans is het minste bankpapier in Frankrijk van 100 franken, het Engelsche £ 5 ($ 24), het Nederlandsche *f* 25 ($10), terwijl men in Duitschland papieren geld vindt, tot de waarde van een gulden en een Pruissische thaler toe. Het bedrag van het in Duitschland omloopende papieren geld, buiten dat der banken, en met uitzondering van Oostenrijk, bedroeg in 1850, volgens eene officiëele opgaaf, bijna 42 millioen thalers, waarvan de helft in Pruissische kasbilletten. Sedert dien tijd is die som nog veel vermeerderd.

"Amerika, daarentegen, is bijna uitsluitend een papierenland, met zijne 800 wisselbanken. Voor elken dollar goud of zilver, in de gewelven dier banken, worden 3, 4, 5, 10 ja zelfs $15 waarde aan papier uitgegeven."(*)

"Dit verwekt eene groote, maar steeds afwisselende uitbreiding van het circulatie-middel, en dientengevolge eene verhooging van den prijs aller voorwerpen waarvan de waarde niet door de vraag van het buitenland bepaald wordt, boven den prijs derzelfde artikelen in Duitschland en Frankrijk. Ten gevolge dier uitbreiding onzer circulatie en hare beperking in beide genoemde rijken, kan alles daar voor de helft vervaardigd worden van den prijs, dien het hier kost. In Duitschland, b v., kan een stuk goed voor $50 gemaakt worden, dat, ten gevolge van onze "currency", hier $100 zoude kosten.

"Is het niet duidelijk te bemerken, dat deze overdrijving van ons circulatie-middel, even als eene premie van 100 per cent is, ten gunste van het buitenlandsche fabrikant?

"Geen beschermend stelsel, als er niet een gewijzigd verbod-tarief is, kan dit voordeel ten gunste der buitenlandsche fabriekanten toelaten, en ik wenschte wel, dat ik die onzer natie op deze gewigtige zaak opmerkzaam kon maken."

De spreker ontwikkelde verder het verlangen der buitenlandsche kooplieden en fabriekanten om, in plaats van met bankpapier, met goud en zilver betaald te worden, waardoor de edele metalen werden uitgevoerd en de Amerikaansche markt met hunne goedkoopere waren overstroomd, ten koste der binnenlandsche nijverheid.

Met een helderen blik onderzocht hij naar de oorzaak waardoor Amerika, met zoo vele natuurlijke voordeelen begiftigd, geen uitsluitend bezit van zijne eigene markt heeft en met die van andere natien niet kan wedijveren. Hij vindt dit, omdat men in de nieuwe wereld met den *nominalen* prijs eener overdreven currency fabriceert en tegen den *werkelijken* van andere volken moet verkoopen. Brengt die nominale waarde tot den werkelijken prijs terug, zoo als zij elders bestaat, en men zal zijn land met zegen en weldaden overladen.

"De arbeidende klasse wenscht niets liever," dus vaart hij voort, "dan bestendigen arbeid en geregeld loon, overeenkomstig hare behoeften: zij lijdt voortdurend het meeste onder een overdreven credietstelsel, en dubbel, wanneer het eensklaps [zoo als nu] losbarst. Dan moeten de fabrieken gesloten worden, de publieke werken staan stil, de privaat-ondernemingen worden uitgesteld of geheel geschorst, en, waar anderen nog den storm het hoofd kunnen bieden, wordt den arbeider zijn' loon onthouden, terwijl juist het meeste waardelooze papier der honderden gebroken banken in zijne handen gevonden wordt."

Twintig jaren geleden sloeg daarom de edele Staatsman, die steeds als een ijverig en warm verdediger der regten en belangen van de steeds meer bedrogen wordende arbeidsklasse optrad, reeds voor, om hare dagloonen met geen papier en alleen met zilver en goud te betalen. Doch men hoorde evenmin naar dien wijzen raad, als omtrent dien van het overdreven kredietstelsel. In tegendeel, vond eene naijverige tegenpartij, door zijne woorden uit het verband te rukken, er stof tot beschuldiging in.

Trots allen tegenstand, heeft intusschen de man des volks de edele, maar zoo hoogst eenvoudige Democraat BUCHANAN, uit den laatsten strijd der verkiezing zegevierend het veld behouden en is, dientengevolge, met den hoogsten eerepost der magtige Republiek en harer 30,000,000 inwoners bekleed! Veel mag er ook nu, hoewel elke Staat zich zelven inwendig regeert, van zijnen verstandigen invloed verwacht worden, gevoegd bij de groote ervaring in de school des tegenspoeds.

Men berekent, dat Amerika aan contante gelden niet meer dan 250 of hoogstens 300 millioen dollars in omloop heeft, terwijl de statistieken bewijzen, dat het van 1844 tot nu ruim 252 millioen dollars aan specie uitvoerde, dus in 12 jaren ongeveer zooveel als zijn eigen circulerend kapitaal bedraagt.

Niettegenstaande de allerbelangrijkste gouddelvingen in Californie, sedert 1848, en die in Australie, sedert 1851, was het toegestroomde edele metaal bij lang na niet voldoende, om in de steeds meer en meer stijgende behoeften der oude en nieuwe wereld te voorzien. Men berekent, dat in Frankrijk ruim 3000 millioen franken klinkende munt is, terwijl op de Parijsche beurs 21.000 millioen kapitaal in bankpapier en andere waarden vertegenwoordigd wordt.

In Europa vermeent men slechts 4,000 millioen in geld in omloop te hebben, waarop een crediet van meer dan 60,000 millioen in papier gevestigd is, waarvan ⅔ in staats-effecten en ongeveer ⅕ in bankbilletten, spoorwegactiën en ander crediet-papier.

(*) Hoewel dit getal later nog vermeerderde, werd er evenwel meer zorg gedragen, dat bij het oprigten van nieuwe banken, meerdere zekerheid aan het Publiek gegeven werd, door verpligte deposito's van staatspapieren, waardoor thans vele N. Y. banken staande bleven.

Van 1844 tot 1856, heeft Amerika alleen voor minstens 500 millioen dollars aan spoorwegen aangelegd. In het begin dezer eeuw was het woord "spoorweg" nog onbekend; en thans heeft de nieuwe wereld er bijna zooveel als al de rijken van Europa te zamen.— Amerika heeft ongeveer 25,000 mijlen ijzersporen, die op 750 millioen dollars onkosten berekend worden, terwijl Engeland, die het meeste derzelven in Europa bezit, 10,000 mijlen heeft. Een locomotief legt nu een' afstand in even veel uren af, als men, in 1800, dagen behoefde, terwijl de electrische telegraaf in minuten berigten overbrengt, waartoe men vroeger weken noodig had. Nadat Fulton, in 1807, de eerste stoomboot van stapel liet loopen, zijn er nu reeds meer dan 3.000 die de wateren van Amerika doorklieven en die 70 per cent tijd in het reizen besparen.

Intusschen hebben al die nieuwe uitvindingen, en de vermeerdering der reeds bestaande, gevoegd bij vele andere oorzaken, de waarde van het geld door voortdurende toeneming van papier, waaraan steeds meerdere behoeften gevoeld werd, ontzaggelijk verminderd, en wel zoo belangrijk, dat voor 300 jaren *f* 1 meer waarde had, dan tegenwoordig *f* 20. Men vermogt destijds, b. v., met *f* 10 meer te doen, dan thans met *f* 200. Zoo kostte, in de jaren 1550—1559, een wispel [24 Berlijner schepels] koorn 3⅔ Pruisische thaler, welke thans in Berlijn 72—76 opbrengt.

Men vindt tegenwoordig in de hoofdkerk te 's Hertogenbosch [prov. Noord-Braband, in de Nederlanden] nog eene schilderij, een man voorstellende, die eene pot erwtensop omverwerpt, zeggende dat hij, die het *hooge loon* van een' braspenning 's daags verdiende [dat is 2½ Amerikaansche cent!] *beter voedsel* moest erlangen!

Op de hoogeschool te Heidelberg werden destijds twee burgerzonen, een jaar lang te zamen voor *f* 20 [$ 8] onderhouden, voor het bedrag van 4 per cent rente eener stichting, met een kapitaal van *f* 500 [$ 200].

Men zoude tegenwoordig al vreemd opzien, als men één student voor het bedrag van het geheele kapitaal, laat staan van de rente, een jaar aan eene hoogeschool in de onkosten van zijn onderhoud en studie, zag voorzien.

In drie vorige stukken, behandelde ik zoo beknopt mogelijk den voorbeeldigen bloei en reuzenontwikkeling, welke de V.S. in bijna eene eeuw bereikten, terwijl zij, bij hare vrijverklaring minder inwoners telden, dan het koningrijk der Nederlanden thans bezit [slechts 3 millioen], en ik wees op den grooten zegen, welke zij met de hulp der Voorzienigheid daardoor niet alleen over zich zelven, maar ook over Europa uitstortten.

Zeker toch is Amerika veel aan de oude en deze wederkeerig veel aan de nieuwe wereld verschuldigd. Terwijl de laatste, met hare onuitputtelijke hulpbronnen, hare eeuwen heugende wouden, hare onafzienbare katoen- en voedende graanvelden, hare suikerplantaadjen, hare kostbare ertsen, edele en andere metalen, steenkolen, marmersoorten enz. de schatten diens *rijken* gronds, ten deele ontwoekerd zag, door tallooze van de overzijde des grooten oceaans toegestroomde, nijvere scharen, werd het geluk van dezen bevorderd, terwijl zij tevens Amerika voorspoedig en magtig maakten.

Kan men grooter drangredenen tot opwekking voor Nederland wenschen, dan thans diezelfde landverhuizers, de door de geldcrisis broodeloos geworden arbeiders te hooren toeroepen: "Komt tot ons over in het Westen, en wij zullen u aan werk en voedsel helpen; wij kwamen hier zelve vroeger behoeftig aan, maar wij hebben nu ruimen overvloed en meewarig met uw treurig lot, willen wij u thans ook bijstaan." Grooter kroon kon nimmer die edele landverhuizers ten deele vallen; zij is schooner dan de glansrijkste diadeem, welke ooit op het hoofd eens Vorsten schitterde! Zij is de kroon der grootste menschenmin, der rustelooze vlijt, der volhardendste moeiten! In plaats van in het overbevolkte Europa het toenemende pauperisme te vermeerderen en de jaar op jaar door de verschillende armbesturen uitgereikte millioenen nog te vergrooten, staken die ondernemende, energieke menschen liever den grooten waterplas over, bevorderden daardoor niet alleen hun eigen welzijn, maar werden nog daarenboven zoo gezegend, dat zij, in plaats van anderen tot last te zijn, nog behoeftige natuurgenooten tot ondersteuning kunnen oproepen!

Er zijn verscheidene Staten in de Unie, waaronder vooral die van Tennessee, welke alleen bijna al de thans van Europa ingevoerde handelsartikelen zouden kunnen voortbrengen. Het is zeer waarschijnlijk dat, ten gevolge der laatste crisis, de Europesche invoeren sterk zullen afnemen; de laatste dezer maand publiek gemaakte opgaven bewijzen reeds eene vermindering van ⅓, in vergelijking der 2 vorige jaren, terwijl verscheidene aanvoeren, *geheel terug gezonden werden!* Bij meerdere ontwikkeling van Amerika, zullen dezelve jaarlijks afnemen, en de tijd is misschien niet verre, dat de V. S. binnen weinige jaren, evenveel millioenen contanten van Europa zullen erlangen, als zij thans derwaarts afvoeren! Het gevolg zal daarna natuurlijk daling van alle voorwerpen in de oude, en toeneming van die in de nieuwe wezen.

Als Nederland nu een klein gedeelte slechts van zijne kapitalen wil aanwenden, om thans tegen lagen prijs te erlangen landerijen in Amerika aan te koopen en bij landbouw en veestapel, tevens eenige takken van nijverheid te voegen, waaraan bepaald behoefte bestaat, dan konde, bij eene zekere belegging en vermeerdering van het kapitaal der geldgevers, tevens de grond gelegd worden tot eene latere afschaffing der armenbedeeling aan alle valide paupers, die daar ruimschoots in hun eigen onderhoud kunnen voorzien.

Nederland, hetwelk thans weinig industrie heeft, zoude door een klein gedeelte van dat kapitaal met nijvere handen te vereenigen bijna geheel in de tegenwoordige invoeren van Europa, in Amerika zelf kunnen voorzien en daardoor beider welvaart en geluk bevorderen; terwijl de Nederlandsche markt, zoo uitmuntend gelegen voor de Amerikaansche invoeren, ten behoeve van het vasteland, altijd retourladingen zoude kunnen bevorderen.

Nieuwstijdingen.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 18 November. Uit Scheveningen wordt geschreven, dat sedert den 22sten der vorige maand tot den 16den dezer niet minder dan 85 haringschuiten zijn aangekomen, die gezamenlijk 5,996,000 stuks steurharing en 101 ton pekelharing hebben aangebragt. Ofschoon het nu, over het algemeen genomen, met de steurharingvisscherij niet ongunstig gesteld is, zijn er toch nog 20 pinken welke nog niet zijn aangeweest.—In de vorige week is met de beugvisscherij een aanvang gemaakt, en dat begin heeft alle verwachting overtroffen. Terwijl, gelijk bekend is, de schelvisch gedurende de laatste jaren zeer schaarsch was, is door 7 booten in zes dagen besomd drie duizend gulden. De visch was groot van stuk. Hij schijnt in de laatste dagen de kust verlaten en dieper water gekozen te hebben.

— Het onthaal dat de regeringsontwerpen tot aanleg van spoorwegen in de afdeelingen der Tweede Kamer gevonden hebben, is niet zeer gunstig geweest. *Nog altijd zijn er, die het groote nut der spoorwegen niet willen erkennen, die niet kunnen zien, dat er meer dan ooit hier te lande behoefte aan uitbreiding van het spoorwegnet bestaat, en die niet opmerken hoe wij in onze afzondering door alle andere natien die zich in het bezit van spoorwegen mogen verheugen, worden voorbijgestreefd.*

Tegen dezulken levert het *Zondagsblad* een belangrijk artikel, dat geschikt is om indruk te maken. Het geeft eene vergelijking tusschen Belgie en Nederland, en laat dan de cijfers 't uitspreken, welke de invloed is geweest van de spoorwegen in de handels- en nijverheidsbeweging door de beide rijken.

Daaruit blijkt dat de handel in Belgie 100 pCt en die in Nederland slechts 57 pCt. is toegenomen, en dat de handel in 1846 tot 1850 in Nederland nog ruim 116 millioen gld. en in 1855 niet meer dan 27 millioen gld. meerder dan die algemeene handel in Belgie bedragen heeft. Men kan hieruit afleiden, dat er weinig jaren meer benoodigd zijn, of Holland, dat handelsland bij uitnemendheid, zal in zijnen handel door Belgie zijn voorbijgestreefd.

"Men mag dan ook te regt vragen, hoe komt het, dat die vergelijking voor Nederland zoo ongunstig, ja zelfs voor zijnen handel zoo vernederend was?

"Beide landen mogten rust en vrede genieten. Het crediet van Nederland was niet geschokt en altijd veel grooter dan van Belgie

"Dat de voorstanders onzer voldoende waterwegen dit treurig verschijnsel voor Nederland verklaren!"

Wij hebben daar niets bij te voegen. Wie nu nog niet begrijpt, dat Belgie ons vooruitloopt, dewijl het *spoorwegen* heeft, die wij missen, die moet worden overgelaten aan de verblindheid, die leert, zoo zij niet voelt. (*Gron. Ct.*)

BELGIE.

Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* behelst een merkwaardig stuk, 't welk van groot belang moet worden beschouwd, omdat het kan worden aangemerkt, als het staatkundige manifest van de hoogere Belgische geestelijkheid.

In dit manifest wordt in het breede betoogd, dat Belgie in eenen allergevaarlijksten toestand verkeert, omdat de vijanden van de godsdienst de grondwet, die aan het land 26 jaren van vrede, rust en voorspoed heeft gegeven, hebben geschonden en ter zijde gesteld. In 1830 heeft de natie zich vrij en onafhankelijk kunnen maken, omdat in haar eene zedelijke kracht werkzaam was. Dat zedelijke gevoel schijnt thans uitgedoofd te zijn, vooral bij den deftigen burgerstand "die meent, dat hij verlicht is, omdat hij heeft opgehouden christelijk te zijn; die, zoo als thans proefondervindelijk is gebleken, in drie of vier groote steden den toestand beheerscht, en van Brussel de beweging heeft doen uitgaan."

"Zoolang — dus leest men in dat manifest — onze strijd met Holland heeft geduurd, is het evenwigt bewaard gebleven, maar daarna is die zelfzuchtige hardnekkige binnenlandsche oorlog begonnen, waarvan wij thans de wrange vruchten plukken. Niettegenstaande onze grondwet van 1831 berust op het hoofdbeginsel "*Eendragt maakt magt*", zonder welken grondslag zij ontijdig zou zijn geweest, hebben onze tegenstanders feitelijk aangenomen, dat het gouvernement van den Staat moet toebehooren aan hen *uitsluitend*. Zij zullen onze meesters zijn, wij hunne dienaren; zij zullen ons overheerschen, wij gehoorzamen, dat is 't laatste woord. En daarop zijn zij begonnen met die godsdienst te ondermijnen, welke hun in den weg stond, met aanwending van alle denkbare hulpmiddelen, door het onderwijs, door de drukpers, door de clubs en vooral door de toepassing van een stelsel van ongerijmden en onbeschaamden laster, die zijne uitwerking op de volksmenigte nooit mist. De menigte wordt aan hare kwetsbare zijde aangetast: winstbejag en vreesaanjaging zijn de hulpmiddelen. In 1856 hebben onze tegenstanders de doode hand en de tienden uitgevonden; in 1857 de kloosterwet, ter zake van een ontwerp tot regeling der openbare liefdadigheid. En het volk juicht en loopt te hoop om de kloosters aan te vallen, alsof de kloosters niet in Belgie mogten bestaan, even als de vrijmetselaars-loges?

"In de hoofdzaak komt het er eigenlijk niet veel op aan, — dit moet worden erkend, — of de heeren *Frere en Rogier* aan het bewind zijn, dan wel de heeren *de Decker* en consorten; maar wat er wel op aankomt, dat is het bestaan, de toekomst des lands. *Een wind van ongodsdienstigheid* waait thans uit alle hoeken van den gezigteinder over het land, 't welk het onmiskenbaarste voorteeken is van eene op handen zijnde radicale revolutie. Immers nooit is bij eenig volk het godsdienstig beginsel geschokt, zonder dat de nationale instellingen zijn omgeworpen. Diegenen, welke onze godsdienst aantasten, weten dat wel. Is dit bolwerk platgeschoten, dan is de stad genomen. Het gevaar is dreigend, ten ware de natie ontwake aan den rand van den afgrond en eene krachtige poging tot redding beproeve."

En die poging moet, volgens de ontwerpers van het *manifest, worden beproefd. God roept den mensch ten strijde, en wat Nero, Julianus, Luther, Voltaire, Joseph II, Willem I niet hebben kunnen uitroeijen,* zullen de heeren *Sue* en *Quinet* met hunne kwakzalvingen evenmin kunnen vernietigen. De R.-Katholijke kerk, *die zij in het slijk willen vertrappen*, zal zich over hunne godslasterlijke pogingen wreken door hen te zegenen.

Verder wordt in het manifest uiteengezet, dat men niet bevreesd behoeft te zijn voor de toekomst van de godsdienst, omdat deze juist bloeit en luisterrijk schittert te midden van het gevaar; maar zooveel te meer voor de toekomst van Belgie, bestuurd door een ministerie, geboren uit het oproer. Biedt dat ministerie weerstand, dan wordt het gebroken; volgt het de beweging, dan zal het op den revolutionairen weg worden voortgejaagd en eindelijk in den afgrond worden nedergestort. Dat men zich toch niet late blinddoeken door de betuigingen van eerbied voor het koninklijke gezag. Nooit is een Koning meer toegejuicht dan *Lodewijk Philips* voor de noodlottige Februarij-dagen.

Daarop wordt in het manifest de toestand van Belgie in betrekking tot het buitenland nagegaan, en aangemerkt, dat *groote natien tot revolutien kunnen* overgaan, maar geenszins de kleine. "Frankrijk strekt ten voorbeeld daarvan. Bij groote natien leiden revolutien tot vrijheid, losbandigheid, militaire dictatuur. Maar bij kleine natien is dat anders. — *Grooten kunnen geen gevaar teelen, dat 't geen zij zelf maken*, zoo als de *Groote Frederik* ten regt zeide. Belgie moet dat niet vergeten, en evenmin dat Brussel slechts weinige uren van Parijs is gelegen en een oproer in de Belgische hoofdstad met een oproer in eene der Parijsche voorsteden gelijkstaat.

"De verkiezingen van October, vijf maanden na het oproer, hebben getoond, dat het kwaad diepe wortelen heeft geschoten en het opkomende geslacht door de vrijdenkers geheel is bedorven. Maar juist deze toestand moet de ware Katholijken aansporen tot krachtigen strijd. Zij moeten niet vragen, of zij talrijk zijn. In 1825, toen de strijd tegen Holland begon, telde het Katholijke belang ter naauwernood twee of drie ernstige voorstanders, en *reeds vijf jaren daarna overwon dat belang.*"

Het slot van het clericale manifest luidt aldus:

"Het is waar, dat de strijd tegen Holland meer die was van een volk tegen een volk, en dat die waartoe wij thans worden opgeroepen, een binnenlandsche oorlog is, een familiestrijd, de meest wreedaardige, meest trouwelooze, meest onverzoenlijke van alle oorlogen. Kunnen wij onze bitterste vijanden niet buigen, dan blijft ons echter de kans over om onze vrienden te versterken, aan te moedigen, naauwer te vereenigen. Het is geenszins het getal onzer tegenstanders, 'twelk ons bevreesd maakt, maar de flaauwheid, de onverschilligheid, of, om de zaak bij den regten naam te noemen, — *de lafheid* van dat tweeslachtige ras, 'twelk den moed niet heeft om zich openlijk *Katholijk* te noemen, als men het zijn geloof wil ontrooven; 'twelk zich *de behoudende partij* noemt, en tot dusver niets heeft kunnen behouden; 'twelk hecht aan het geloof zijner vaderen, maar nog veel meer aan zijn gemak; 'twelk het voorzigtig acht, om in beide kampen een voet te hebben; 'twelk zich op de slechte dagbladen abonneert en bij de verkiezingen te huis blijft. — Zoodra alle mannen den moed hebben zullen om zich openlijk te vertoonen, — zich in opregtheid en openlijk *Christenen* te noemen, — en dit als hunne eeretitels beschouwen, — dan zal God zich voor ons verklaren, en het vaderland zal gered zijn.

Dit manifest kon niet nalaten bij velen een diepen indruk te maken en hen op te wekken om op den 10 December naar de stembus te gaan. Intusschen is de clericale partij niet karig in hare middelen geweest om de keus harer kandidaten bij de aanstaande verkiezingen te bevorderen. In sommige plaatsen waren alle herbergen afgehuurd, zoodat de kiezers van de tegenpartij geen onderkomen konden vinden en daardoor afgeschrikt werden om naar de stembus te gaan. Aanzienlijke sommen werden voortdurend ter beschikking dier partij gesteld, 't geen zeker niet zonder uitwerking op den afloop der verkiezingen is gebleven.

Behalve het boven uiteengezette *manifest* van de geestelijkheid, is nog een ander *manifest* uitgevaardigd, namelijk van de clericale meerderheid der ontbondene kamer.

Hierin wordt uiteengezet, dat de kracht der Belgische nationaliteit berust op drie behoudende elementen: de constitutionele instellingen, — het Katholicismus, — het koningschap. Wordt een dezer drie elementen van waarborg verkracht, dan wordt het staatkundige gebouw van 1830 op zijne grondvesten geschokt en het land loopt gevaar van te geraken op de klippen, op welke de staatkundige vrijheid van zoovele volkeren schipbreuk heeft geleden.— De vertegenwoordigers der gewezen parlementaire meerderheid verklaren, overtuigd te zijn, dat *de conservatieve beginselen de overhand zullen behouden* en alzoo op den duur zullen strekken tot waarborg van de Belgische belangen, te weten, de belangen van de constitutie, de godsdienst en het koningschap.

Volgens het Antwerpsche liberale orgaan, is dit manifest der meerderheid een stuk, overvloeijende van ketterij en dwaling, — toonen de hoofden der regterzijde, dat zij geen eerbied voor den Koning hebben, en is het duidelijk, dat zij geheel worden beheerscht door de theocraten. — Het dagblad *le Nord* beschouwt dat manifest als een waardig en gematigd stuk, 't welk de regterzijde allezins tot eere verstrekt.

Men ziet uit het bovenstaande, hoe gewigtig de strijd is die nu in Belgie wordt voorbereid. De 10de December 1857 zal in de jaarboeken der Belgische constitutie een niet minder gedenkwaardige dag worden dan in de geschiedenis van Frankrijk de 10de December 1848, toen *Lodewijk Napoleon*, tot president der republiek gekozen, met zoo goeden uitslag het gebouw zijner magt optrok. "Moge — zegt een correspondent der *Amst. Ct.* — onze 10 December betere uitkomsten voor de vrijheid opleveren! Al de inlichtingen die ik heb ingewonnen geven mij grond te hopen, dat die dag den politieken ondergang der clericale partij zal voltooijen, dat hij haar Waterloo zal zijn en dat de liberalen in de nieuwe Kamer eene meerderheid van minstens 15 stemmen zullen hebben. Maar om tot dat definitive resultaat te geraken, is een vurige strijd noodig, en moet niets onbeproefd blijven om de eendragt te bewaren, die thans gelukkig onder de verschillende fractien van het liberalismus heerscht. Het ministerie ontveinst zich het zwaarwigtige van den toestand volstrekt niet, en tot dusverre bepalen zijne handelingen zich uitsluitend tot die voor de geregelde dagelijksche dienst; de heer *Rogier* en zijne ambtgenooten weten dat zij slechts aan het bewind zijn gekomen om aan de natie eene groote en eenige kwestie van beginsel voor te leggen, en tot dat dit vraagstuk zal zijn opgelost, verdagen zij de verdere toepassing van hun programma."

FEUILLETON.

DE OPSPORENDE BEAMBTE.

NAAR HET ENGELSCH.

(Slot.)

"Wel—" antwoordde de beambte, zijn gevoel willende sparen, "de beschuldigende omstandigheden zijn niet aangenaam. Ik zou u raden daar heden avond niet naar te onderzoeken, mijnheer Lyvett."

"Maar ik wil er naar onderzoeken; ja, en ze wederleggen.—Moord nog al! Waarom arresteert gij mij niet voor huisbraak? Daar zou ten minste meer waarschijnlijkheid voor bestaan. Aan wien gepleegd, vraag ik nog eens, mijnheer?"

"Aan haar eigen kind, zoo als gezegd wordt," fluisterde de beambte.

Frederick Lyvett staarde hem aan, en barstte toen in eenen lach uit.

"Wel man! Waarom kondt gij mij dat niet eer zeggen? Dat is immers reeds terstond eene wederlegging. Zij heeft geen kind. Zij is nog maar een veertien dagen getrouwd."

"Dat bespeur ik," antwoordde de beambte kort af. "Het kind was twee jaren oud—of er digt bij."

Frederick Lyvett werd heet en koud. Hij streek met zijnen zakdoek over zijn nat voorhoofd. "Laat mij er de belagchelijke bijzonderheden van hooren," zeide hij, trachtende luchthartig te spreken. "Ik wil alles hooren."

"Er werd verleden Vrijdag avond eenen bundel in het Regent's Park gevonden, waarin zich het lijk van een kind bevond."

"Met zijne beenen in het water," viel Frederick Lyvett hem in de rede, "en een koord om zijnen hals. Ik heb het berigt er van gelezen. Ga voort.

"Dat kind, mijnheer Lyvett, schijnt tot dit huis te zijn nagespoord. Het werd verleden week hier gebragt, levend en wel, en werd bij mevrouw Lyvett bezorgd."

"Onzin!" zeide Frederick Lyvett. "Ik zou denken, dat mevrouw Cooke dat wel kan wederleggen. Wie zou hier een kind brengen?"

"Ik vrees dat ik het moet bevestigen in plaats van wederleggen," antwoordde mevrouw Cooke, die druk haar best deed, om de ongelukkige mevrouw Lyvett bij te brengen. "De vrouw wachtte er hier mede, toen gij des Woensdags aankwaamt."

"Wiens kind was het?"

"Mijnheer, ik weet slechts wat de vrouw gezegd heeft. Zij zeide dat het van mevrouw Lyvett was—niet dat zij mevrouw Lyvett bij haren tegenwoordigen naam kende...."

"Ga voort, *zeg alles*," jammerde Frederick Lyvett. "Of het vertelsel waar is of niet waar, er moet tegen gestreden worden."

"Zij zeide, dat het kind van zekere juffrouw Penryn was, eene zeer jonge weduwe, die onder den naam van juffrouw May naar Londen ging, en les gaf in de muzijk, dat zij het van zijne geboorte af had opgepast, maar het niet langer kon houden, en het daarom bij zijne moeder bragt. Zij bragt het toen bij mevrouw Lyvett.

Mevrouw Cooke hield op. Hij maakte eene buiging tegen haar, dat zij voort zou gaan.

"Ik zag de vrouw weggaan, zonder, zoo als mij voorkwam, het kind, en nadat gij gegeten had, zond ik Anna naar boven, om te vragen of zij het wat eten zoude klaar maken? Mevrouw Lyvett's antwoord was, dat het kind met de vrouw mede was. Ik geloof, dat ik het wel op mij kan nemen te zeggen, dat het niet zoo was."

"Waar was dan het kind?" riep de heer Lyvett.

"Dat is juist het punt," zeide de beambte, want mevrouw Cooke antwoordde niet. "Het kind schijnt in dit huis te zijn gebragt, en het nooit verlaten te hebben—ten minste levend. De vrouw zegt dat zij het in slaap bragt, en het op mevrouw Lyvett's bed legde. Toen het daarna weder gezien werd, lag het in het Park geworgd met een koord."

"De koorden van mevrouw Lyvett's koffers lagen dien namiddag op den vloer," merkte mevrouw Cooke op eenen zachten toon aan. "Het is mogelijk, dat zij in een oogenblik van verzoeking—van radeloosheid—omdat zij zich een kind, van hetwelk zij misschien geen rekenschap durfde geven, zoo op den hals zag geworpen.

Mijnheer Lyvett kermde. "Hoe brengt men het in het Park gevonden kind in verband met dat, hetwelk hier is gelaten?" vraagde hij zijn hoofd opligtende.

"De vrouw heeft dat gedaan," zeide de beambte, "zij kwam heden het kind zien, en herkende het. Een cabriolet voorman was de eerste getuige. Hij reed eene dame van den buitenkant van het Regent's Park naar deze buurt, en zag haar binnen het hek van dit huis. Dat was Donderdag avond."

"Gij en mevrouw Lyvett kwaamt te zamen binnen," zeide mevrouw Cooke, naar mijnheer Lyvett ziende. Gij hadt bij u een vader wezen eten."

"O, ja! Ik......" ontmoette haar aan het hek, meende hij er bij te voegen, maar hij hield in tijds op. Het stond niet aan hem, zijne ongelukkige vrouw te bezwaren. "Mevrouw Lyvett kwam er met mij in." ging hij voort. "Doch dat was Donderdag avond, en gij zeidet, dat het kind hier Woensdag avond gelaten was. Ik ben er zeker van, dat er geen kind hier eenen nacht en eenen dag kan geweest zijn, buiten mijn weten.

"Een levend kind waarschijnlijk niet," merkte de beambte aan. "De chirurgijn, die het lijkje Vrijdag morgen schouwde, was van gevoelen, dat het kind ongeveer veertig uren dood was, hetgeen Woensdag namiddag of avond zou aanduiden, als den dag der daad. Het is gemakkelijk genoeg een dood kind eenen nacht en eenen dag te verbergen."

De herinnering flikkerde voor Frederick Lyvett op, van de verdwijning des kastsleutels, en de ontsteltenis zijner vrouw, toen hij er om vraagde. Wat was er in die kist? Er schoot hem nog iets anders te binnen—eene diepe en vreesselijke overtuiging van de schuld zijner vrouw: haar gedrag toen en nu, bij het komen der beschuldiging, was niet dat van eene onschuldige vrouw.

Men stond haar toe van kleed te verwisselen. Mevrouw Cooke en haar echtgenoot trokken haar uit wat zij aanhad en een meer gepast aan, terwijl zij het eene oogenblik eene uitdaging kreet, het ander oogenblik als dood in een zonk. Daarop namen zij haar de versierselen uit het haar, en deden haar hare shawl om en zetten haar haren hoed op. De beambte en mijnheer Lyvett zaten bij haar in de cabriolet, en een policiedienaar hield den voerman gezelschap. En dus werd zij voor dien nacht in verzekerde bewaring gebragt. Een kort onderzoek voor den magistraat op den volgenden dag, werd een dag later door een lang en beslissend gevolgd, en Sophia Lyvett werd naar de gevangenis gezonden, om haar verhoor af te wachten.

Op den avond na het verhoor, begaf Frederick Lyvett zich naar het huis zijns vaders. Hij zag slechts zijne moeder; alleen haar wilde hij zien. Het was eene vreesselijke schande die op die trotsche familie was nedergedaald—dat iemand, die haren naam droeg, het onderwerp der dagelijksche gesprekken zou zijn. Frederick Lyvetts hart was verbrijzeld door den slag, die hem getroffen had, en hij gaf er uitwendig lucht aan, zelfs gelijk eene vrouw dit doet.

"O moeder, moeder!" snikte hij, "vergeef mij hetgeen ik over u gebragt heb! Mijne grootste straf is te weten, dat de ellende en schande niet op mij alleen kan vallen."

Hoe kan eene moeder het berouw haars zoons, zijne tranen weerstaan? Zij legde haar hoofd op zijne schouders en weende met hem. "Mijn lieve jongen, ik wil u niets verwijten; maar als gij naar uwen vader geluisterd had, toen hij zeide dat die persoon geene geschikte vrouw voor u was, hoe anders zoude alles geweest zijn! Als gij slechts naar mij had geluisterd, toen ik u smeekte de veranderingen, welke de tijd medebrengt af te wachten en u niet tot een eigenzinnig en ongehoorzaam huwelijk te laten medeslepen! Ik zeide u, mijn lieve zoon, dat daar geen zegen op kan rusten. Dat doet het nooit."

Frederick Lyvett kermde, zijn hart was verscheurd van wroeging en smart, en hij verborg zijn gelaat voor zijne moeder.

WREEDHEID DOOR VRIENDELIJKHEID GEDOOD.

Eene jonge vrouw in Vermont, huwde met eenen armen maar achtingswaardigen man, tegen haars vaders wil. Hij dreef hun uit zijn huis en sloot zijne deur en zijn hart voor hen. Zij gingen in de nabijheid van Boston wonen, gingen aan het werk en het ging hun goed. Vele jaren daarna moest de vader toevallig eens te Boston zijn. Daar zich dus thans daartoe zulk eene goede gelegenheid voor hem aanbood, wilde hij toch zijne dochter eens bezoeken, verwachtende echter eene koude ontvangst. Doch zijne dochter en haar man ontvingen hem allervriendelijkst en met liefde. Na eenigen tijd bij hen te zijn geweest, ging hij naar Vermont terug. Een zijner buren, hoorende waar hij geweest was, vraagde hem hoe zijne dochter en haar man hem behandeld hadden.

"Ik ben nooit van mijn leven zoo behandeld," zeide de schreijende en van aandoening snikkende vader. "Zij hebben mijn hart gebroken—zij hebben mij vermoord—ik geloof niet dat ik er onder zal kunnen leven."

"Wat hebben zij u dan gedaan?" vraagde de buurman. "Hebben zij u mishandeld?"

"Zij hebben mij met liefde gemarteld, en met vriendelijkheid vermoord," zeide hij. "Ik kan het mij zelven nooit vergeven, dat ik mijne eigene lieve dochter, die mij zoo innig lief had, zoo wreedaardig behandeld heb. Het is mij als of ik sterven zal, als ik er aan denk, welk een verdriet ik mijn voortreffelijk kind heb aangedaan, toen ik haar van mijne deur dreef. De hemel zegene hen, en vergeve mij mijne wreedheid en onregtvaardigheid!"

Wie ziet hierin niet een onfeilbaar geneesmiddel voor moeijelijkheden tusschen mensch en mensch? Er is noch kind noch mensch op aarde, die niet zou gevoelen en zeggen, dat de dochter, ofschoon door haren vertoornden vader diep beleedigd en mishandeld, niet wel deed met hem te behandelen zoo als zij deed. Hij haatte *haar*, maar zij beminde *hem*.

EEN PENSIOEN DAT WEINIGEN VERDIENEN.— "Wel mannetje, waar reist gij in dat slechte weder zoo alleen naar toe?" vroeg een nieuwsgierige herbergier in het noorden van Vermont, gedurende den laatsten oorlog, aan eenen kleinen jongen, wiens vader zich met smokkelen bezig hield, en hem zoo jong als hij was, met eene gewigtige boodschap het smokkelgezelschap had vooruit gezonden.—"Mijn pensioen halen," was het antwoord. "Uw pensioen!" herhaalde de kastelein, "waarvoor trekt zulk een kleine jongen als gij pensioen?" "Voor mij met mijne eigene zaken te bemoeijen en mijnen neus niet in die van anderen te steken." De herbergier had genoeg.

De Nieuwsbode.

SHEBOYGAN, WIS.

J. QUINTUS, REDACTEUR.

$2.00 per jaar, in vooruitbetaling.

DINGSDAG, DEN 29 DECEMBER 1857.

☞ DE NIEUWSBODE KOST VOOR NEDERLAND $3,50 PER JAAR; $2,00 IN DE ZES MAANDEN; ENKELE NOMMERS 10 CENTS.

☞ KLEINE SOMMEN GELDS, HETZIJ BENEDEN EEN DOLLAR, OF CENTEN BOVEN EEN OF MEER DOLLARS, KUNNEN ONS IMMER PER BRIEF IN POSTSTEMPELS VAN EEN EN DRIE CENTS, VAN LAATSTGENOEMDE 'T LIEFST, IN BETALING WORDEN TOEGEZONDEN.

ZULKE STEMPELS KAN MEN KOOPEN BIJ ALLE POSTMEESTERS.

☞ GEREGISTREERDE BRIEVEN MET GELD KAN MEN TEN ONZEN RISICO ZENDEN. VOOR HET REGISTREREN MOET DE AFZENDER 5 CENTS BETALEN.

NB.—GEBOORTE-, TROUW- EN DOODBERIGTEN WORDEN GEPLAATST VOOR 25 CENTS.

(Voor de Nieuwsbode.)

HOLLAND.

Het volgende artikel is uit de "London Christian Times," geleverd door eenen Correspondent. Het is wel bekend, dat er, ten tijde der Reformatie, middelen beraamd en gebezigd werden, om in Holland een stelsel van godsdienstig onderwijs in de lagere scholen daar te stellen in plan overeenkomende met de Parochie-Scholen in Schotland.

Dit stelsel bleef deszelfs heilzame werking uitoefenen, tot op den tuimelgeest der Fransche revolutie en later tot de neologische rationalistische ligtzinnigheid, die uit Duitschland overgekomen, zich ook op Nederlandschen bodem voortplantte, en tot den afval geleidde, door de meerderheid der kerk, van de leefregels en het geloof der aangenomene waarheid.—De vrienden der Evangelische waarheid in de Hervormde Kerk, hebben herhaaldelijk geremonstreerd bij de Algemeene Synode:

1ste. Tegen de afwijking der Predikanten van de leer der kerk en de verandering in den vorm der onderteekening.

2de. Tegen den toestand der Hoogescholen.

3de. Tegen het volksonderwijs in de Lagere Scholen, in verband met het Christelijk onderwijs.

Alles echter is te vergeefs geweest. In contrast met hetgeen de Hervormde kerk geweest is, kunnen wij met den gewijden schrijver uitroepen: "Hoe is het fijne goud verduisterd!"

Het onderwerp der volksopvoeding als verbonden met het Christelijke element, is gedurende eenigen tijd in de kamers der Staten Generaal behandeld. In het volgende artikel ziet men den uitslag der deliberatien.

De Heer *Groen van Prinsterer* uit den Haag is wel bekend wegens zijne bekwame en vrijmoedige verdediging der Evangelische waarheid, als ook door zijne historische schriften.

NIEUWE WET OP HET ONDERWIJS.

De opvoedings kwestie.—Rigting van den eersten Staatsminister.—De heer Groen van Prinsterer legt zijne betrekking neder, als lid der kamer.—Rigting der Nieuwe Wet.—Middelen ter bestrijding.

Dit land is tot een zeer treurig tijdvak in deszelfs geschiedenis gekomen. Beide kamers hebben de wet op het onderwijs aangenomen. Overeenkomstig deze wet, zullen nu voortaan onze openbare scholen zonder Bijbel zijn, zonder godsdienstige boeken, zonder godsdienstig onderrigt! Ten einde de *Roomsch Catholieken* te behagen, die twee vijfde van de bevolking des lands uitmaken, wordt het gezegend woord van God op de scholen verboden; en ten einde de Joden te behagen, wordt de gezegende naam van Jezus weggelaten uit het gebed, indien het gebed al toegelaten wordt. Dit is het ongelukkige einde van eene lange en treurige worsteling. Sedert 1848 is de rigting van het Gouvernement gekant geweest tegen elk positief Christelijk systema. Onder den invloed van een Neologisch en Rationalistisch systeem, werden beginselen gehuldigd die den staat als zoodanig erkenden, zonder Godsdienst te zijn (Un état athée). Hieruit volgt, dat in zulk een' staat, eene wet op het onderwijs, in Christelijken zin, eene ongerijmdheid zoude zijn, en het gouvernement spaarde geene moeite, gedurende een tijdvak van negen jaren, om eene wet voor te dragen, die nu eindelijk aangenomen is. Er was echter aanhoudend eene sterke oppositie, van de zijde eener Christelijke minderheid, aan het hoofd van welke de heer *Groen van Prinsterer*, in de Tweede Kamer, eenen edelen strijd streed. Deze Christelijke minderheid in het wetgevend ligchaam, werd in het algemeen verlaten door de aanzienlijken en geestelijken, die, met enkele uitzonderingen, van verre stonden; de burgers of middel klasse des volks, bijzonder in de Noordelijke provincien des Rijks, betoonden hunne deelneming, die wel opregt maar niet zeer invloedrijk was. Door zijne bekwame en krachtige oppositie gelukte het den heer *Groen van Prinsterer* de aanneming te verhinderen der wetsontwerpen, die opvolgende ministers elkander aanboden. Verleden jaar scheen het, dat zijne pogingen te vergeefs zouden zijn, toen de minister *van Rheenen* een wetsontwerp voorstelde, dat de goedkeuring van vele leden der kamer wegdroeg. Gelukkig werd hij nu ondersteund door eenen vloed van petitien, die uit alle deelen des lands binnen stroomden, Z. M. dringend verzoekende, zijne approbatie aan het ontwerp van den heer *van Rheenen* te onthouden.

De Koning, die geen vriend is van een Staats bestuur dat geene Godsdienst erkent, was niet weinig verontrust over deze houding des volks en de heer *van Rheenen* was verpligt te bedanken.

De Koning, meenende dat nu de tijd gekomen was, om eenen meer godsdienstigen geest in het Staats organismus in te voeren, en hopende een einde te maken aan de lange en lastige worsteling over de opvoedingswet, stelde aan het hoofd der zaken een' man, die een nieuw ontwerp in den geest der petitien zoude ontwerpen en voorstellen. De Koning bood de Ministeriele portefeuille, den heer *van der Brugghen* aan, een man van geleerdheid, een der eerste juristen des lands, en zeer bekend als een tegenstander van scholen zonder godsdienst, en een bekwaam verdediger van het Christelijk onderwijs.

De regtzinnige partij was niet weinig verheugd, toen de heer *van der Brugghen* het koninklijk aanbod aannam. Men meende dat nu Hollands heilzame dagen zoude, daar gedurende de laatste vijftig jaren niemand van zulke positieve Christelijke beginselen de plaats van Minister bekleed had. In onderscheidene vergaderingen en kringen der Christelijke zamenleving werd God gedankt, en gebeden opgezonden voor het welzijn van den man, op wien de oogen der Christenen gevestigd waren.

Naauwelijks echter had de heer *van der Brugghen* de teugels des bestuurs in handen genomen of hij verklaarde, dat hij als Minister een ander man was dan als privaat Christen.

De heer *van der Brugghen* bood der Kamers een ontwerp van wet aan, in den zelfden geest als alle vroegere, er alleen een klein artikel aanhangende ter gunste der Christelijke partij, hetwelk er echter spoedig door de Neologische partij werd afgescheurd. Stel u zelven de teleurstelling zijner Christelijke vrienden voor!!!

De heer *Groen van Prinsterer* zond denzelfden dag, toen het wetsontwerp door eene groote meerderheid werd aangenomen, zijn ontslag in, als lid van de Kamer der Staten Generaal; en velen der gebeden en dankzeggingen, en vroeger zoo vurig opgezonden, werden nu tot smart en leedwezen.

In den heer *Groen van Prinsterer* hebben de Kamers een van derzelver bekwaamste en geleerdste leden verloren. De liberale partij maakte nu ontslagen van hunnen krachtigsten tegenstander. Wel is waar eenigen van Groen's vrienden bleven in de Tweede Kamer; maar beroofd van hun' aanvoerder, kunnen zij slechts eene zwakke oppositie daarstellen, tegen eene overgroote meerderheid. Er was niet de minste verwachting, dat de Eerste Kamer het ontwerp van wet verwerpen zoude, daar er haast geene voorbeelden voor handen zijn, dat de Eerste Kamer een ontwerp verwierp, dat door de Tweede Kamer aangenomen was; eene flaauwe hoop bestond er echter bij de regtzinnige klasse des volks, dat de Koning zijne goedkeuring zoude weigeren. Dien ten gevolge werd de Koning eene petitie aangeboden, onderteekend door omtrent 10 000 memorialisten, voornamelijk te Amsterdam te huis behoorende. Deze poging echter slaagde niet. De Koning, gedrongen door zijne begeerten om zich uit deze lastige kwestie te redden, en ziende dat maar een betrekkelijk gering getal remonstranties inkwam, gaf zijne approbatie.

Met regt vraagt men, hoe konde de Koning dit doen, en consequent blijven met zijne vroegere handelingen? Hij keurde nu hetzelfde ontwerp goed, dat hij verleden jaar verworpen had, en ter afwering waarvan hij een nieuw Ministerie benoemd had.

Maar wat kon hij doen? Iedere poging om het volk eene christelijke school te bezorgen, was mislukt.

Het bleek duidelijk, dat de kamers geen ander ontwerp zouden willen aannemen. Had de Koning deze wet verworpen, dan ware hij genoodzaakt geweest, het Ministerie te bedanken en de kamers te ontbinden. Wat het gevolg van zulk eene handeling zoude geweest zijn, kan men zich ligtelijk voorstellen!

Zoo zal dan nu voortaan het arme Hollandsche volk geene andere openbare school hebben, dan eene die beroofd is van bijbelsch onderwijs en christelijke opleiding.

De wet vereischt, dat de schoolmeester *zal nalaten te onderwijzen, te doen onderwijzen of zal toelaten* iets, dat in tegenspraak is met de achting, verschuldigd aan de godsdienstige denkbeelden van personen, die met hem verschillen. Dien ten gevolge mag de arme man zijnen mond niet meer openen tegen beeldendienst of Mariadienst, ten einde de Roomsch Catholieken niet te beleedigen. Ten einde de Joden niet te kwetsen, mag hij niet meer spreken van de opstanding van den Heere Jezus Christus!

Wat moet er worden van een geslacht, dat in het tijdvak van deszelfs jeugdig leven, bijna den ganschen dag doorbrengt in eene school, waar alles wat maar aanduiding van God in Christus vermaakt ten zorgvuldigsten vermeden wordt? Kunnen wij niet teregt verwachten, dat, indien God het niet genadig verhoedt, onze natie onder deze wet geheel Heidensch zal worden, zonder God en Christus in de wereld?

Het eenigste redmiddel tegen den zieleverdervenden invloed dezer Staats scholen is de oprigting van bijzondere scholen, door vrijwillige bijdragen. Gelukkig verbiedt de wet dit niet. Bijzondere scholen kunnen opgerigt worden, zoo veel als men verkiest. Waren wij nu in Engeland of Schotland, dan zouden wij aan alle zijden een aantal scholen zien verrijzen, ondersteund door de milddadigheid der christelijk gezinden. Maar helaas! wij zijn in Holland, en het staat te vragen, dat het volk eene goedkoope, onchristelijke school zal verkiezen, boven eene, die hun geld kost. Het is waar, er zijn reeds enkele bijzondere scholen; maar het is niet minder waar, dat het grootste gedeelte der christelijke huisgezinnen in het land hunne kinderen naar de openbare scholen zenden, ofschoon ontbloot van allen godsdienstzin. Bovendien bestaat er eene groote moeijelijkheid om christelijk gezinde onderwijzers te vinden, daar er maar weinig gedaan wordt, om christelijke jongelieden voor dit beroep op te leiden. Het is eene treurige waarheid, dat de massa der aanzienlijke en welgestelde lieden, als ook de geestelijken, zich geheel en al hebben overgegeven aan de Neologische en Rationalistische beginselen, die men ook in de wet op het onderwijs aantreft. De sterkte van het Evangelisch en positief Christelijk element der natie, ligt in de middel klasse en den boerenstand. Deze zijn echter niet zoo als in Engeland in eenen staat van voorspoed en onafhankelijkheid, maar zuchten onder zware lasten, en leven van een klein inkomen.

Van wege het gemakkelijke handelsverkeer tusschen Engeland en Holland, zijn de eerste levensbehoeften even duur als in Engeland en somtijds duurder. Zelden verdient hier een metselaar of timmerman meer dan een halve kroon per dag, zelfs in de langste zomermaanden. Ik ken een christelijk man, die eerste boekhouder is in een groot handelshuis, en met zijn huisgezin van 400 guiden leven moet. In dezen staat van zaken kan men niet verwachten, dat er veel gedaan zal worden, tot het oprigten van bijzondere scholen. Het eenigste middel tegen het vergift hetwelk gedurende de laatste dertig jaren door de Unitarische en Rationalistische Staats kerk werd toegediend, en nog meer verspreid zal worden door de volslagen ongodsdienstige scholen, is een wel ingerigt binnenlandsch zendelinggenootschap. Kon een aanzienlijk getal bekwame en waarlijk bekeerde Evangelisten door het land gezonden worden, dan zoude door hunne prediking het volk levendig gemaakt, en toegang verkregen worden tot de conscientiën. Christenen uit andere landen dienden deze Evangelisten te zenden, daar er geene waarschijnlijkheid is, dat er hier ten dezen opzigte iets zal gedaan worden; want eene verbazende vrees bezielt zelfs de vermogende christenen, als er sprake is van eene binnenlandsche zending. Zij vreezen dat er scheuring volgen zal, en ofschoon eenen afkeer hebbende van de Unitarische en Rationalistische dwalingen hunner inrigtingen, houden ze nogtans angstvallig vast aan de Staats inrigting, vreezende en vermijdende alles, wat derzelver bestaan zoude kunnen in gevaar brengen.

Ik besluit mijnen brief met het vurig gebed tot God, dat Hij zijne kinderen in Groot-Brittanje moge opwekken, om Holland voor den troon der genade te gedenken, en hunne helpende handen mogen uitstrekken, naar een volk, eenmaal zoo beroemd wegens hun geestelijk leven en kracht; maar nu geestelijk vermoord, beide door eene anti christelijke Staats kerk en anti-christelijke scholen.

Pella, 5 December 1857.

(Voor de Nieuwsbode.)

HOLLAND, Sheboygan Co. Wis., 25 Dec. 1857.

Het zal velen der lezers van de *Nieuwsbode* niet onbekend zijn, dat onze town het l.l. jaar eene wezenlijke behoefte met niet weinig genoegen vervuld zag, door de overkomst van den Wel EerW. Heer VAN LEEUWEN, van Chicago, naar deze streken. ZEW. heeft, als leeraar, in den korten tijd dien hij alhier heeft doorgebragt, ongetwijfeld zeer veel nut gesticht, en door zijn liefderijk en zachtmoedig karakter en Christelijken omgang met zijne medemenschen, de liefde en achting van de meeste inwoners, en, wat meer zegt, van verre het grootste gedeelte der weldenkenden dezer town gewonnen. Rust en vrede op vele plaatsen en tusschen verschillende personen, waar vroeger onrust en twist bestond, zijn dan ook de gelukkige gevolgen, die de opmerker van ZEWs. inwoning alhier ontwaart, zoowel als verlamming van de kracht der kwaadsprekendheid en des lasters, die helaas hunnen schepter nog te veel in ons midden zwaaijen. Dit zijn opmerkingen van iemand, die geen lid is van de gemeente, waarvan Ds. VAN LEEUWEN de herder is, en ware hij zulks, hij zou zelf naar ZEW. gaan, om hem een tweetal aanmerkingen mede te deelen, die eveneens zijne aandacht troffen, doch waarvoor hij nu de gelegenheid in een openbaar blad, zulks in dit geval gepast oordeelende, te baat neemt, ten einde met grond de hoop te kunnen blijven voeden, dat ZEWs. voortdurende tegenwoordigheid in ons midden meer en meer tot heil voor het algemeene welzijn moge wezen en ZEW. zich door nietige dingen geen vijanden moge maken. De eerste dan is, dat wij ZEW. als ware Vriend raden, voorzigtig te zijn, in het te duidelijk specificeeren van bekeerden en onbekeerden, of kinderen van God en kinderen des duivels. Beiden bestaan ongetwijfeld in deze wereld en ook in town Holland, maar het is geen mensch gegeven ze te onderkennen of te bepalen (en een predikant is toch ook maar een mensch) maar alleen het alziend oog van God zal eenmaal het kaf van het graan scheiden, als de mensch aan zich zelven zal geopenbaard worden, en geen sterveling is 't geoorloofd in Gods magt in te grijpen.

Ten tweeden zoude ik hopen, dat ZEw. de menschen niet ten kwade duidt, een kwartier later dan het bepaalde uur in de kerk te komen. Hoevele menschen toch zijn van eene klok ontbloot? Hoeveel verschillende klokken? Hoe ver moeten de meeste kerkgangers loopen, en de zon schijnt toch ook niet altijd des Zondags en al doet zij dit, dan kan men, zich naar dezelve rigtende, nog ligt een half uur mis zijn.

Dit zijn alle zoo vele redenen, die tot verontschuldiging dienen en naar mijn inzien wel in aanmerking behooren genomen te worden.

Verscheidene malen hoorde ik deze aanmerkingen van verschillende personen, ook van de leden der gemeente, en in de meening zijnde, dat het goed konde zijn ze ter oore van den belanghebbende te brengen, eindig ik dit geschrijf, in de hope dat het van eenig nut moge zijn.

EEN OPMERKER.

☞ "Opmerker" gelieve meer van zich te doen hooren in de Nieuwsbode. REDACTIE.

BEPROEVINGEN EENS GEVLUGTEN SLAAFS.—Een voortvlugtige slaaf van Louisiana kwam in de voorlaatste week te Providence, Rhode Island, aan. Twee jaren geleden had hij ook eene poging tot ontvlugting gedaan, en Cincinnati bereikt, alwaar hij door zijne vervolgers gekregen en teruggebragt, en naderhand wreed behandeld werd. Hij nam echter vast voor de slavernij te ontvlugten, en de voorvallen zijner ontkoming worden dus in de Providence *Transcript* medegedeeld:

"Hij greep de eerste de beste gunstige gelegenheid aan en vlugtte, vast besloten hebbende, eer te sterven dan teruggevoerd te worden. Er werden bloedhonden op hem uitgezonden, maar zij haalden hem niet in. Hij had eene nieuwe proef in het werk gesteld, om hen te misleiden en te doen achterblijven. Hij had poeder van *spaansche peper* in zijne voetstappen gestrooid, hetwelk, door de honden opgesnoven wordende, hunnen vooruitgang langzaam maakte. Hij bereikte de Mississippi, begaf zich in eene lekke boot, en legde zich plat op den bodem, om buiten het gezigt zijner vervolgers te blijven. Hij zeide dat, toen hij in de boot ging, hij besloten had, eer een graf in de wateren der rivier te zoeken, dan zich te laten vangen. Hij gemaakte buiten het bereik zijner vervolgers, en verborg zich eindelijk aan boord van een schip, dat noordwaarts moest. Al spoedig werd hij gevonden, en voorziende dat men hem terug zou brengen, smeekte hij, als dat zijn lot moest zijn, hem liever over boord te werpen, gevende de voorkeur aan den dood boven de ijsselijkheden, die hij ontvlugt had. De kapitein zeide hem zijne vrees te betoomen, daar hij niet zou terug gezonden worden, "ik wilde dat ik er eene gansche lading van had zoo als gij." De kapitein bragt hem behouden te New York, zeide hem den Fall rivier koers te nemen, en noemde hem de boot. Hij zond hem naar Providence, alwaar hij vrienden zou vinden, om hem in zijne vlugt behulpzaam te zijn."

NIEUWE AANWENDING VAN HET ELECTROMAGNETISMUS.—Te Boston heeft de President van het Mechanics-Instituto aldaar, eene vernuftige zamenstelling van electrische draden uitgevonden, die zijn in de Montrose Avenue gelegen huis als eene vesting omgeven. Geene deur, geen raam kan des nachts geopend worden, zonder dat de door deze beweging voortgebragte electrische stroom eene klok bij zijn bed in beweging brengt, en te gelijk zijnen, in een afgelegen tuinhuisje slapenden tuinman wakker maakt.

SPOORWEG ONGELUKKEN.—In Engeland verongelukte door elkander van de 126,873 passagiers een; in de Ver. Staten daarentegen reeds van de 17.425 een. Gedood werd in Engeland van de 2,788,491 passagiers een, in de Ver Staten viel reeds onder de 286,179 een doodsgeval voor. Verwondingen verhouden zich op de engelsche spoorwegen als 1 tot 233,568, op noord amerikaansche daarentegen als 1 tot 90,739.

Van de engelsche spoorwegbeambten kwam er steeds onder de 742,797 een, van de amerikaansche echter onder de 124,010 een om het leven. Nog ongunstiger komt voor de Ver. Staten de verhouding der door spoortreinen overredenen uit.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

SHEBOYGAN, 28 Dec. Het Duitsche Tooneel Gezelschap in deze stad gaf j.l. Zaturdag avond eene voorstelling van de operette "De dorpsbarbier," benevens een stukje in het Engelsch, genaamd "De Toodles". Het opgekomen publiek, dat zeer talrijk was, gaf door luide toejuiching bij herhaling blijken van zijnen bijval. Aanstaande Zaturdag avond (zie de advertentie) zal weder eene voorstelling gegeven worden, en wij raden allen, die zich eenen genoegelijken avond verschaffen willen, derwaarts te gaan.

HOLLAND, Wis. 12 Dec. Waarheid is het, dat op zekeren avond in eene herberg te Amsterdam, Sheboygan county, twee vrij sterk beschonkene Duitschers zich hebben aangemeld, tot bekoming van sterken drank, doch hetgeen hun, juist om hunnen beschonken toestand, werd geweigerd. Maar, onwaarheid is het, volgens verklaring van een' ooggetuige, dat deze, gelijk een berigt uit Port Washington 24 Nov., voorkomende in no 47 van de *Nieuwsbode*, meldt, in dezen toestand, uit de deur geworpen zouden zijn.

Waarheid is het, dat de een, den volgenden morgen, helaas! werd dood gevonden; doch onwaarheid is het, dat men bij hem eene diepe wonde aan het hoofd ontdekte, zijnde er, volgens eene plaats gehad hebbende geneeskundige lijkschouwing, geene andere uitwendige beleedigingen zigtbaar, dan eene ligte kneuzing der uitwendige bekleedselen aan den regter slaap des hoofds en de regter knie, waarschijnlijk door eenen val veroorzaakt: waarheid is het, dat de andere bijna geheel bevroren naar huis werd gebragt; maar onwaarheid is het, dat hij des anderen daags nog in doodsgevaar verkeerde; dewijl schrijver dezes, hem, den anderen morgen in zijne woning en in den loop van dienzelfden dag, op eene andere plaats, in eenen goeden welstand ontmoette.

Niets dan personele haat jegens sommigen der in de zaak betrokkene personen, kan, naar mijn inzien, den berigtgever bewogen hebben, tot het voeren van zulk eene schandelijke leugentaal. Wenschelijk ware het, dat men zich meer naauwkeurig liet inlichten, alvorens eene zaak als de onderwerpelijke, het publiek mede te deelen.

CORRESPONDENT.

BRIDGEPORT, Ct. 18 Dec. Iranistan, het landhuis van Barnum, in deze stad, werd verleden avond ontdekt in brand te staan, en was weldra tot den grond toe afgebrand. Mr. Barnum was juist begonnen met het huis van nieuwe meubelen te voorzien. Het bedrag van het verlies weet men nog niet.—De brand was zonder twijfel het werk eens brandstichters.

MILWAUKEE, 22 Dec. *Ontzettende moord.*—Verleden Vrijdag werd er, ongeveer 3 mijlen van Blue Island en 16 mijlen van Chicago, een der koelbloedigste moorden gepleegd, die wij vinden aangeteekend. Een man verliet des morgens Blue Island, om eene vracht haver naar Chicago te brengen. Hij liet een ander, Albert Staub genaamd, die hem zeide, dat hij naar Chicago ging en geen geld had, medérijden, en zoo reden zij naast elkander zittende, voort. Toen zij ongeveer drie mijlen van Blue Island af waren, haalde Staub, buiten weten van den voerman, eenen revolver voor den dag, hield denzelven achter tegen diens hoofd en schoot hem oogenblikkelijk dood, gaande de kogel door zijn hoofd, en wordende slechts door het vel der wang tegen gehouden.

Staub liet de paarden stil houden, zette ze vast, en afgestegen zijnde sleepte hij het lijk des vermoorden eenige roeden ver in het gras en liet het daar liggen. Daarop reed hij naar Chicago, verkocht de haver, en begaf zich met paard en wagen naar Milwaukee, alwaar hij gisteren morgen aankwam.

Staub was van te voren te Milwaukee geweest, en had eenige dagen geleden het Exchange Saloon, onder het Excelsior Block, gekocht, waarvoor hij $500 moest betalen, en had $80 gegeven om den koop van kracht te maken, 6 tien dollar stukken, en een $20 stuk in goud. Het schijnt dat, toen deze koop gesloten werd, de policieman Kessler jegens Staub achterdocht opvatte, en hem gadesloeg.

Staub keerde naar Chicago terug, en het is naderhand gebleken, dat, daar hij geen geld had om de rest te betalen, hij in koelen bloede den moord beraamde, om de paarden en den wagen te krijgen en die te verkoopen. Het blijkt ook dat het geld, waarvan hij de $80 betaald had, een gedeelte uitmaakte eens diefstals, dien hij te Blue Island had gepleegd, alwaar hij vernomen had, dat een zijner landslieden eenen wissel van $400 uit Zwitserland wachtende was, en, zich valschelijk voor dien persoon uitgevende, den brief met den wissel in het postkantoor had bekomen, en daarop den wissel in het American Express Co's kantoor presenterende, het geld in goud had ontvangen. Na het geld verkregen te hebben, keerde Staub met hetzelve in zijnen zak naar Blue Island terug, en bleef bij den man, die de ware eigenaar was.

Gisteren namiddag, nadat Staub met de paarden en den wagen van den vermoorden in deze stad was gekomen, ontmoette Kessler hem weder in het Exchange saloon, en terwijl hij hem gadesloeg—daar hij middelerwijl van het stelen der $400 door eenen jongman gehoord had, wiens signalement met dat van Staub overeen kwam,—werd er in deze stad een telegraphisch berigt ontvangen, van eenen moord bij Blue Island, waarvan een jongman verdacht werd, van wien eene ruwe beschrijving werd gegeven. Dit berigt werd Kessler medegedeeld, die, na de vertelseltjes van Staub gehoord te hebben, tot de overtuiging kwam, dat *hij* de moordenaar was. De policiebeambte zich plotseling omkeerende, vraagde hem—"Hebt gij van dien man gehoord, die verleden Vrijdag digt bij Chicago vermoord is?"—Staub antwoordde—"Ja, daar weet ik alles van."—Daarop vraagde hem Kessler—"Wel, weet gij dan wie hem vermoord heeft?" Staub antwoordde "Ja; dat hij zijne paarden en zijnen wagen noodig had, en hem had dood geschoten om ze te hebben"; en legde op staande voet eene volledige bekentenis der zaak af.

De policie dienaren bragten hem natuurlijk terstond in bewaring. De paarden, wagen, ledige zakken, enz. werden mede in de schuur van het station gebragt. Er kwam een beambte van Chicago met den middagtrein aan en vond Staub reeds in de cel.

Staub is een jongman van ongeveer 20 jaren, geboren in het Canton Zurich in Zwitserland. Hij was nog maar zes maanden in de Vereenigde Staten, wordt gezegd van achtingswaardige ouders te zijn, en eene goede opvoeding te hebben genoten.

Men vond den revolver bij hem, waarmede de daad gepleegd was, zijnde er slechts een loop van afgeschoten.

Neem den revolver uit de hand van Staub, en geef hem in plaats daarvan eene bijl, en gij hebt eene tweede voorstelling van de vermoording van Alger, voor welke misdaad Mayberry te Janesville, het moge op eene beestachtige wijze zijn, maar des niet te min eenen regtvaardigen dood onderging. En als de daadzaken zoo zijn, als wij die hebben medegedeeld, en zooals wij dezelve stipt waar gelooven te zijn, of wij zouden ze niet hebben medegedeeld, dan, als de geregtigheid de bovenhand heeft en de wetten van Illinois gehandhaafd worden, zal Staub de voor eenen koelbloedigen moord eenigste gepaste boete betalen—den dood aan de galg.—*Milw. News.*

GEMENGDE BERIGTEN.

Alfred Young, een neger, die te Sandwich in Canada, onder een doodvonnis voor moord, in de gevangenis zat, brandde een gat door den vloer zijner cel, en groef met eenen lepel en een bord ongeveer veertien voet ver, en onder drie muren door, en ontkwam.—De indiaansche stammen binnen onze grenzen tellen ongeveer 325,000 zielen.—Het volk van Oregon heeft de invoering van slavernij verworpen, met vijf stemmen tegen een, en vrije negers zijn van dien staat uitgesloten, met ongeveer dezelfde verhouding der stemmen.—Te Chicago wordt tegenwoordig het rundvleesch verkocht, bij den voet, voor $2,50 à $3,00 de honderd pond en spek voor $3.50 de honderd pond, voor 200 ponds varkens.—Het al weder uitgestelde verhoor der beruchte *Cunningham* zal nu in de eerste week in Januarij plaats hebben, te Goshen, Orange Co., N. Y.—De Stadsbanken van New York zijn weder begonnen in klinkende munt te betalen, en die van Boston en Albany hebben dit voorbeeld gevolgd.—Het drukwerk voor 't Congres rees in tien jaren van $275.000 tot $1,916,777.16, waar nog eenige artikeltjes bij moeten, die de laatste som tot ten minste $2.000,000 zullen brengen.—In het Bridgewater State Almshouse te Boston bevindt zich een man, Shay genaamd, die daar ongeveer twee jaren geweest is, en ofschoon hij spreken kan, nog geen enkel maal den mond daartoe heeft geopend. De aanleiding tot deze vrijwillige stomheid is onbekend.—Het gansche getal landverhuizers, die in de maand November te Castle Garden zijn aangekomen was 13,819.—Uit eene mijn in Cabarras County, North Carolina, is een klomp gouds gehaald van $500.—Het Departement van oorlog wordt gezegd verdrongen te worden van aanzoekers uit elke streek des lands, om aanstellingen bij het leger van Utah.—In Harrisburg, Pa., trachten eenige jonge lieden eene compagnie op te rigten en derzelver diensten aan te bieden, om "Broeder Brigham" te bevechten.—In eene antimormoonsche vergadering is medegedeeld, dat het wapen van Utah in eene bijenkorf bestaat, beschermd door eenen klimmenden leeuw, aan welks voeten een arend ligt, die leelijk is geplukt.—Onlangs is te Boston een jongen voor zes maanden naar een werkhuis gezonden, voor het stelen van een nieuwsblad van voor eene deur.—Iowa County, Wis., betaalt dit jaar $549 premien voor het dooden van wolven, vossen, lijnxen en wilde katten, zijnde $5,00 voor eenen wolf, $2.00 voor eenen vos, $4,00 voor eenen lijnx en $4,00 voor eene wilde kat.—C. P. Roney schrijft aan eenen heer te Chicago dat hij vreest, dat de *Great Eastern* of *Leviathan* niet voor de lente van 1859 Portland zal bezoeken.—Suiker wordt nu op de markt van Louisiana verkocht voor vier en eene halve cents het pond, en stroop van achttien tot twintig cents de gallon.—Aan de oostzijde van het meer Winnebago zal een nieuw dorp, East Port genaamd, uitgeleid worden.—William Bebb, voormaals gouverneur van Ohio, thans burger van Illinois, is in staat van beschuldiging gesteld, voor aanslag, omdat hij eenen persoon van een gezelschap, dat naar zijn huis kwam, om bij gelegenheid van het huwelijk zijns zoons geraas te maken, heeft doodgeschoten.

LATERE BERIGTEN VAN EUROPA.

NEDERLAND.

GRONINGEN, 19 November. De wintervorst begint reeds vroeg hier zijn scepter te zwaaijen. Nadat de laatste dagen reeds eenen vrij kouden oostewind hadden aangebragt, is de thermometerschaal van FAHRENHEIT heden morgen tot 26 graden gedaald. 't Begint er dan ook vrij vorstig uit te zien, de stilstaande wateren zijn reeds met eene ijskorst bedekt en weldra zal, zoo deze weersgesteldheid aanhoudt, de communicatie te water moeten worden gestaakt. Het heden aangekomene Lemmersche beurtschip heeft niet dan met moeite de reis naar deze stad kunnen vervolgen; het ijs bood op sommige plaatsen reeds veel tegenstand.

Is het vroeg invallen van den winter altijd een groote last voor velen,—die last zou dit jaar zooveel te meer gevoeld worden, nu allerwege nog, ten gevolge van de langdurige droogte, zulk een gebrek aan water bestaat. Het is daarom ook te hopen, dat eerst nog eenige regenbuijen het water in slooten en pompen mogen vermeerderen.

In Friesland denkt men er reeds aan de schaatsen van den wand te nemen; te Leeuwarden heeft de ijsclub gisteren hare eerste bijeenkomst gehouden. *Gron. Courant.*

— In de zitting der tweede kamer der Staten Generaal van Zaturdag den 21sten November, vestigde de heer *Hoynck van Papendrecht* er de aandacht op, dat het getal landverhuizers, dat de reis over Nederland neemt, van jaar tot jaar vermindert, terwijl in vele Duitsche Staten het gezag de landverhuizers waarschuwt niet over Nederland te gaan, omdat zij daar niet door de landswetten tegen knevelarijen worden beschermd; er is dus dringende behoefte aan voorziening ten dezen, waaromtrent hij gaarne eenige verzekering van den minister zou ontvangen.—De heer *Godefroi* spreekt in denzelfden geest. De *minister van binnenlandsche zaken* antwoordt de laatste spreker, dat een nieuw ontwerp op de landverhuizing is ontworpen, maar dat, alvorens het aan de Kamer wordt ingediend, de kamers van koophandel te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht daarop zullen worden gehoord.

ENGELAND.

Hoewel de financiele toestand des lands wel eenigzins verbeterd is, zoo is alles echter nog verre verwijderd van den gewonen loop der zaken. Iederen dag verneemt men nieuwe faillissementen en de bank heeft zooveel aanvrage tot discontering gehad, dat zij van het haar verleende verlof tot meerdere uitgifte van schatkistbiljetten reeds voor een aanzienlijk bedrag heeft moeten gebruik maken. Deze toestand werkt natuurlijk op Frankrijk terug en de minister van staat, de heer *Fould*, is reeds te Londen aange-

DE REKENKUNST TOEGEPAST OP HET MENSCHELIJKE LEVEN.

Het is mijne bedoeling niet, om mij met getallen, het zij Romeinsche of Arabische, op te houden. Ik zal niet stil staan om den schandelijken verkwister te brandmerken, die, verlangende een figuur in de wereld te maken en er altijd op uit zijnde om goed te zorgen voor nommer één, een groot vertoon maakt, tot zijne zaken geheel in wanorde zijn, hij zelf tot een nul wordt terug gebragt en naar eenig voor ongenoeslijke geldverspillers openstaand hospitaal op het vasteland, zijne toevlugt neemt. Neen, ik wilde mij slechts bepalen tot de vier hoofdregels der rekenkunst—vermenigvuldiging, optelling, aftrekking, deeling—kunnende wij, door het zorgvuldig bestuderen van deze, de haven van geluk met dezelfde zekerheid bereiken, waarmede de zeeman, door de punten van het kompas te raadplegen, de gewenschte haven inzeilt.

"Geluk!" roept de lezer uit; "niets is zoo gemakkelijk te verliezen, niets zoo moeijelijk te bereiken."

Vergeef het mij, beide uwe stellingen zijn verkeerd, omdat gij de rekenkunst vergeten zijt. Bedenk eens, hoe het geheugen de genoegens vermenigvuldigt die voorbij zijn—hoe de hoop die vermenigvuldigt welke ophanden zijn. Het geheele leven van een goed mensch kan eene onafgebroken dankbare herinnering wezen aan trouwelijk vervulde pligten, een altijd aanwezige voorsmaak der hemelsche gelukzaligheid. Neem deze verrukkende gewaarwording voor uw te vermenigvuldigen getal, zeventig jaren voor uwen gemiddelden vermenigvuldiger, en tel dan de som van geluk op, dat gij reeds in deze wereld kunt genieten. Indien wij slechts eene goede berekening van het leven wilden maken, hoe onberekenbaar zou het dan in onze achting winnen. Welk een schoon en verblijdend raadsel is reeds het leven op zich zelf, afgescheiden van al deszelfs toevalligheden en gewone toevallen! Of is het niets, dat gij, terwijl gij eene spin, een oorworm, een kikvorsch hadt kunnen wezen, een heer van deze schoone schepping zijt, een zedelijk wezen, met al zijne grootsche voorregten en genietingen! Tel al deze vatbaarheden voor geluk zamen, prent u de totale som in het hart, en voorzeker zult gij al tijd hoogst dankbaar wezen.

En ziekte, ontbering, tegenspoed, ongeluk, die hoofdrampen waarover wij zoo luide klagen—wanneer zij voorkomen, wat zijn zij dan anders als storingen van gezondheid, overvloed, voorspoed, geluk! Wat zijn zij anders als heilzame veranderingen en beperkingen, die eene hoogere waarde aan den terugkeer van onzen vroegeren toestand geven zal, even als de honger eenen lekkerder smaak aan het eten bijzet, en even als de vermoeijenis de genoegens van de rust verhoogt. Groot zou het getal zijn dergenen, die nimmer zouden weten dat zij onder het genot van zegeningen geleefd hadden, indien zij dezelve van tijd tot tijd niet hadden moeten derven. Dit is een van de voordeelen van het aftrekken, een onschatbare regel van zedelijke rekenkunst, wanneer wij denzelven goed toepassen.

Indien de knorrepotten, die naijverig zijn op hunne meerderen en ontevreden met hun eigen lot, diegenen die boven hen zijn, slechts wilden aftrekken van de massa die minder zijn dan zij, zouden zij zich in het algemeen verre boven de middelmaat bevinden; de schaal hangt in hun voordeel over, en indien zij de rekenkunst verstonden, zouden zij dankbaar zijn dat zij zich niet lager bevinden, in plaats van ontevreden te wezen dat zij niet hooger zijn.

En waarom zijn wij, terwijl wij over tegenwoordige teleurstellingen klagen, zoo zelden dankbaar voor vroeger genoten genoegens? Omdat wij den regel van vermenigvuldiging niet kennen. Toen een jongen, die een spiegel in de hand had, denzelven bij ongeluk liet vallen, brak dezelve in honderd stukken, elk van welke hem zijn gezigt vertoonde, zoodat hij met blijdschap uitriep: "Hoe gelukkig dat ik denzelven heb laten vallen!—Ik heb nu honderd spiegels in plaats van één!"

Evenzoo zouden wij moeten denken, wanneer eenig lang genoten voorregt ons komt te ontvallen. Wij zouden het moeten vermenigvuldigen met de twintig jaren, gedurende welke wij hetzelve bezaten, er de toekomstige hoop van deszelfs terugkeer bij tellen, en het geheel van het quantum van onze tegenwoordige misnoegdheid aftrekkende, zou deze laatste tot nul worden terug gebragt.

De ongelukkige mensch op aarde zou zijne gronden tot klagte met ten minste een derde verminderen, indien hij van zijn lijden de uren van slaap wilde aftrekken, gedurende welke hij met den gelukkigsten mensch gelijk heeft gestaan. Een Oostersche fabeldichter, sprekende van een Koning, die elken nacht droomde dat hij een bedelaar was, en van een bedelaar die elken nacht droomde dat hij een Koning was, vraagt welk van de twee, in de veronderstelling dat elk hunner twaalf uren van de vier en twintig uren geslapen heeft, het meeste of het minste levensgenot had. Indien er eenige waarheid gelegen is in het *crede quod habes et habes*, en wij des Konings dag of des bedelaars nacht verwisselen, zullen wij beider genietingen tot eene gelijke som brengen. En dit is het wat de Voorzienigheid voortdurend tot stand brengt, door een systema van vergeldingen en vergoedingen daar te stellen, door de vrees van te verliezen wat men heeft, evenredig te maken aan de hoop van te verkrijgen wat men niet heeft.

In plaats van treurig de hoegrootheid op te sommen van eenig verlies, ten einde tot grondslag van ons klagen te strekken, zou het beter zijn hetzelve af te trekken van hetgeen is overgebleven, opdat wij zouden kunnen zien hoeveel er is overgebleven om ons reden van dankbaarheid te geven. "Het is allerongerijmst," zegt PLUTARCHUS, "te treuren over hetgeen verloren is, en zich niet te verblijden over hetgeen is overgebleven;" bij welke gelegenheid hij een wijs gezegde van ARISTIPPUS, den wijsgeer van *Cyrene*, aanhaalt, die, eene belangrijke landhoeve verloren hebbende, tegen iemand, die het grootste medelijden met hem scheen te hebben, zeide: "Gij hebt slechts een stuk land, ik heb er nog drie over; zou ik niet veeleer medelijden met u moeten hebben?"

De deeling is almede eene uitmuntend goede regel, want wij brengen onze droefheden op de helft, door ze aan een medegevoelend vriend mede te deelen; gelijk wij mede, hoe tegenstrijdig zulks ook schijnen moge, onze genoegens verdubbelen, door dezelve met een ander te deelen. In een woord, dat degenen, die het menschelijke geluk willen berekenen, niet vergeten dat de grootste kleinigheden dienstbaar kunnen worden gemaakt om hetzelve te laten voortduren, even als een zwemmer in staat is om door middel van blazen zijn hoofd boven te houden—dat de last die goed en gewillig gedragen wordt, ophoudt een last te zijn—dat niet naar een ding verlangen, hetzelfde is als het te bezitten—dat het niet betreuren van een verlies, hetzelfde is als het nog bezitten van hetgeen men verloren heeft—en dat wij allen kunnen bezitten wat wij op prijs stellen, door op prijs te stellen wat wij reeds hebben.

OORSPRONG VAN DE WISSELBRIEVEN.

Toen de Joden uit *Arabie* verdreven werden, vlugtten zij in groote getalen naar *Spanje*, toen in het bezit der Mooren, door wie zij met groote welwillendheid ontvangen werden. Daar hun geene beletselen tot ontwikkeling van hunnen geest of tot bevordering in rang werden in den weg gelegd, wisten de Joden zich door hunne geestbeschaving en verknochtheid aan de belangen van den Staat, weldra tot hooge burgerlijke bedieningen bij de Califs, die hunne personen, hunne geleerdheid, hun verstand en hunne deugden eerden, te verheffen. Zij rigtten de toen meest vermaarde scholen in de wereld, zoowel voor de gewijde, als voor de ongewijde letterkunde op. De Talmud, die in *Arabie* het eenige boek geweest was dat door de Hebreeuwen was bestudeerd geworden, werd vervangen door de Heilige Schrift, gelijk mede door de meest uitgewerkte verhandelingen over de kunsten en wetenschappen, in de kennis waarvan zij boven elke andere geleerde broederschap in *Europa* den voorrang namen. In de schoone kunsten maakten zij eveneens groote vorderingen. Verscheidene hunner staan zelfs nog heden ten dage in groote achting als sterrekundigen, bouwmeesters, regtsgeleerden, geschiedschrijvers, dichters, schilders en geneeskundigen. Maar noch hunne geleerdheid, noch hunne trouw baatte hun iets, toen de Halve Maan door de roode banieren van het Kruis verdrongen werd. Na het verslaan der Sarracenen, lieten FERDINAND en ISABELLA hun geene andere keuze over, dan tusschen den doop en de ballingschap; en met uitzondering van 500, die door grooten ouderdom en armoede verhinderd werden om zich te verwijderen, gaven allen de voorkeur aan de ballingschap. Daar hun tot hun vertrek een bepaalde tijd was gegeven geworden, na verloop van welken de overblijvenden, voor het geval dat zij den doop weigerden, ter dood gebragt moesten worden, was de toestand der Joden zoo ellendig, als men zich met mogelijkheid maar kan voorstellen. Doch hun werd zelfs het rustig genot van den tijd niet toegestaan, die hun bij het Koninklijke edict was gegeven geworden. De Christenen vielen hen op vele plaatsen aan en bragten hen, zonder aanzien van jaren, kunne of stand, om het leven. Degenen hunner, die voor het uitbreken van de beroerten in het binnenland, naar de zeekust gevlugt waren, werden of vervolgd en op de kust geslagt, of wel in groote getalen door de snoodheid van hen die hun van schepen voorzagen verdronken. Slechts weinigen kwamen behouden in *Italie* aan; en zelfs daar, werden zij slechts door eene Pauselijke Bulle voor een gelijk lot bewaard, als hetgeen zij ontvlugt waren. Het was bij deze gedenkwaardige gelegenheid, dat eenige Spaansche Joodsche kooplieden, door het uitvinden van wisselbrieven, poogden om zich in *Italie* in het bezit te stellen van de rijkdommen, die zij geen kans zagen om op eenige andere wijze uit FERDINAND's Staten te verwijderen. Het is noodeloos te herinneren, van welk een ontzaggelijk nut die uitvinding sedert voor de handeldrijvende wereld geweest is.

DE BEDWONGEN DAPPERHEID.—Bij gelegenheid van den overlogt van den *Rijn* onder LODEWIJK XIV, zag een Fransch edelman een hem wel bekenden officier op het punt van onder de eersten in de rivier te springen, doch hij hield dezen daarvan terug, door hem een pistool op de borst te zetten. Een ieder verwonderde zich over die daad, totdat men den Graaf hoorde zeggen: "Ik wil gaarne gelooven dat gij den dood niet vreest. Iemand die tot over de ooren toe in de schulden zit, zou zich gelukkig achten, op eene fatsoenlijke manier te kunnen verdrinken; betaal mij echter eerst de 2000 louis d'or die gij mij schuldig zijt, en waag uw leven dan zooveel als gij verkiest."

DE KOSTBARE GRAFTOMBE.—Het prachtigste praalgraf dat in *Indie* bestaat werd door Keizer Shah Jehan, de vader van Aurungzebe, als graftombe voor zijne vrouw opgerigt. Hij werd bij zijnen dood aan hare zijde begraven, en hunne graven zijn nog aanwezig. Tavenier zag dat gebouw beginnen en voltooid, en verhaalt ons dat daartoe 20,000 menschen, twee en twintig jaren lang, gebruikt werden. Het praalgraf, met al de daarbij behoorende gebouwen, heeft ruim 38,000,000 gulden gekost.

komen om sommige financiele moeijelijkheden op te lossen.

De geldzendingen naar het buitenland hebben opgehouden en men begint van de aanvoeren voordeel te trekken.

— Te Greenwich heeft men een aanvang gemaakt met de vervaardiging van nog 1000 mijlen kabel, benoodigd voor den transatlantischen telegraaf, zoodat de poging, om in het volgende jaar de gemeenschap met Amerika tot stand te brengen, met niet minder dan 3000 mijlen zal worden ondernomen. Wanneer de poging gelukt, zal men later een tweeden draad over den oceaan leggen.

Men verneemt, dat eene poging om het verloren stuk van den electrischen kabel terug te bekomen, mislukt is. Reeds had men een eind van eenige mijlen van den kabel opgehaald, toen deze brak en dus weder zonk. Het weder was ondertusschen zoo stormachtig geworden, dat men alle verdere pogingen tot het aanstaande voorjaar heeft uitgesteld.

— Eene vredebreuk tusschen Spanje en Engeland is te verwachten, te meer daar reeds langen tijd klagten zijn aangeheven over de wijze waarop Spanje de aankomst van slaven op het eiland Cuba toelaat.

DUITSCHLAND.

Eene vreeselijke ramp heeft den 18 Nov. de stad Mainz getroffen. De kruidtoren is in de lucht gevlogen en een groot aantal menschen zijn onder het puin bedolven. Daarbij zijn omgekomen 2 Oostenrijksche, 9 Pruissische soldaten en 18 burgers; 14 Pruissische, 95 Oostenrijksche soldaten en ongeveer 300 burgers zijn ernstig gekwetst. Het bovengedeelte der stad is op verschrikkelijke wijze verwoest; de Stefanus-kerk is vernield. Drie andere kerken zijn beschadigd. — De verwarring is algemeen. De oorzaak van deze ramp is vooralsnog onbekend.

Een buitengewoon nommer van de *Mainzer Ztg.*, van 's namiddags 3 uur, meldt aangaande dit verschrikkelijk ongeval het volgende: "Zoo op het oogenblik is de kruidtoren bij de Gauport (regterhand) met een vervaarlijken slag in de lucht gevlogen. Het bovenste gedeelte der stad — Kästrich en de Gaustrasse — is in een puinhoop veranderd. De St. Stevenskerk is verwoest. Dit vreeselijk ongeluk, dat honderde slagtoffers gekost en vele honderde familien van dak beroofd heeft, maakt het onmogelijk nog heden het blad te verzenden.

Volgens mondelinge berigten van een zoo even aangekomen reiziger, die bij de catastrophe tegenwoordig was, moeten er 200 centenaars buskruid in den kruidtoren geweest zijn. Niet alleen in dat gedeelte der stad, dat van de verwoesting verschoond was gebleven, maar ook in de nabijgelegen dorpen zijn bijna alle glasruiten verbrijzeld: zware vestingsteenen werden meer dan een half uur ver geslingerd. De passage in de straten is door het steeds vallen der losgeraakte steenen van de huizen, hoogst gevaarlijk. De slag werd zelfs te Bingen duidelijk gehoord.

De aanwezigheid van kruidmagazijnen binnen de muren of wallen eener stad heeft reeds meermalen de verschrikkelijkste onheilen te weeg gebragt. Toch blijven nog altijd die bergplaatsen met hun dood en verderf aanbrengenden inhoud in sommige steden bestaan. De Duitsche bondsvesting Mainz heeft daarvan nu weder de noodlottige ondervinding opgedaan. IJzingwekkend zijn de nadere bijzonderheden, die daaromtrent worden medegedeeld.

De in de lucht gesprongen kruidtoren, waarin omstreeks 200 centenaars kruid geborgen waren, en welke tevens tot werkplaats voor de artillerie diende, lag op een der bastions van de vesting. De daaraan palende wijken der stad, meest door arbeidslieden bewoond, zijn geheel in puinhoopen verkeerd, maar ook elders zijn vele huizen door den schok en door de nedervallende steenen aanmerkelijk beschadigd. De Stephans-kerk is gedeeltelijk ingestort; van de Evangelische kerk en het gymnasium zijn de daken vernield; van de Lieve-Vrouwe-kerk is het beroemde portaal verwoest, en in de geheele stad niet alleen, maar ook in Castel en in de omliggende dorpen is schier geen glasruit overgebleven. Zelfs in Bieberich en Hochheim zijn vele vensters vernield.

Is de schade aan de straten en gebouwen groot, het verlies van menschenlevens is nog veel grooter. Het jammertooneel dat de door bloed gedrenkte grond van het bovengedeelte der stad vertoonde, is niet te beschrijven. Vreeselijk verminkte lijken lagen in hun bloed badende hier en daar verspreid; vele slagtoffers worstelden nog met den dood; ouders zochten in vertwijfeling hunne kinderen. kinderen jammerden om hunne ouders, mannen riepen om hunne vrouwen .... kortom, het was een tooneel van ellende, als slechts zelden voorkomt. In de onmiddelijke nabijheid van den toren zijn 30 of 40 menschen omgekomen, en omstreeks 500 zoo militairen als burgers zwaar gekwetst. Men vreest echter dat deze getallen bij het wegruimen van het puin nog aanmerkelijk zullen aangroeijen. Drie met vier paarden bespannen bagagewagens waren juist op de breede Rijnbrug en werden in het water geslingerd, waar de geleiders, zoowel als de paarden, hunnen dood vonden.

De aanleiding tot het ongeluk is dusverre niet bekend. Volgens de verzekering van de militaire overheid, was den geheelen dag niet in het magazijn gewerkt; men vermoedde dus dat er eene *zelfontvlamming* van brandbare stoffen had plaats gehad. In de nabijheid van den gesprongen kruidtoren lagen twee tot aan het dak gevulde kruidmagazijnen, die op eene wonderbare wijze behouden zijn, niettegenstaande de daken daarvan zijn afgeslagen.

Verscheidene voorbeelden van wonderbaarlijke redding worden vermeld. Zoo was het Oostenrijksche corps officieren voornemens in den namiddag van den 18den op eene plaats vlak naast den in de lucht gesprongen kruidtoren eene schermpartij te houden, die echter kort vóór drie uur wegens het ongunstige weder door den kommandant der vesting werd afgezegd. Ware die afzegging niet geschied, dan zouden misschien 200 Oostenrijksche officieren de slagtoffers der ontploffing zijn geworden.

Toevallig waren eerst onlangs 100 centenaren kruid uit Mainz naar elders overgebragt. Zonder dit gelukkige toeval, zou welligt thans de geheele stad een puinhoop zijn, onder welken eene bevolking van 30, à 40,-000 menschen haar graf gevonden zou hebben.

De *Mainzer Ztg.* besluit haar verslag aldus: "Het vreeselijk ongeluk dat onze stad getroffen heeft, en de diepe bittere smart, die de harten van duizende huisgezinnen vervult, worden met voorbeeldige onderwerping gedragen. Een ieder koestert het vaste vertrouwen dat de Duitsche bond, die jaren lang gedraald heeft met het bewilligen der middelen ten einde op behoorlijken afstand van de vesting kruidmagazijnen te bouwen, gelijk die overal in Pruissen bestaan, om gedurende den vredestijd het kruid te bergen, thans niet dralen zal om onze onverdiende ellende te lenigen.

"Van dezen kruidtoren zijn wij nu verlost! God moge de oogen van den Duitschen bond openen, opdat het niet aan ons of onze nakomelingen beschoren zij, de overige kruidmagazijnen op gelijke wijze te zien verdwijnen.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat de handel en nijverheid daar en in andere oorden van Oostenrijk, vooral in Bohemen, in een allerdroevigsten toestand verkeeren. Het getal der faillissementen is verbazend groot, en men herinnert zich niet, dat ooit zoo veel verwarring en verslagenheid onder den handelsstand te Weenen geheerscht heeft.

BRITSCH-INDIE.

Naarmate de verschillende brieven en rapporten over den stand van zaken in Indie worden openbaar gemaakt, leert men meer en meer den heldenmoed van het dappere Europesche leger in Indie kennen, welke zoowel de overwinnaars van Delhi, als die van Lucknow kenmerkt. Zoo wordt eene daad van zelfopoffering medegedeeld, welke voor Delhi plaats greep, en welke verdient der vergetelheid ontrukt te worden.

De opening der Cachemirsche poort was volstrekt noodig, om de bestorming van Delhi te wagen, daar de geschoten bres niet groot genoeg was, om daaraan zonder stormladders te denken. De luitenant *Salkeld* van de genie werd belast die poort te doen springen. Hij naderde, vergezeld van drie onderofficieren elk een zak kruid dragende, onder een vreeselijk musketvuur, de hem aangewezen plaats. Een sergeant werd gedood. *Salkeld* ontving een kogel door den arm; dit belette hem echter niet met zijne makkers voort te gaan.

Zij kwamen nu onder het bereik van het vuur van twintig geweren, welke door openingen, in de poort gemaakt, op hen gerigt waren. Desniettegenstaande plaatsten zij het kruid in de hoeken der poort. *Salkeld* werd op nieuw gewond en bezweek. De tweede sergeant werd door een zoo groot aantal kogels getroffen, dat hij onkenbaar was; alleen de derde sergeant overleefde de expeditie. Eene verschrikkelijke uitbarsting had nu plaats: de poort was vernietigd en het belegeringscorps kon de stad binnentrekken.

Eenmaal daar binnen is het lot der bewoners verschrikkelijk geweest; men kan dit reeds alleen daaruit opmaken, dat geen enkel der honderdduizenden die de stad bewoonden, daar meer te vinden is. Die zich niet door de vlugt hebben gered; zijn, zonder onderscheid, gedood. De buit welke in handen der overwinnaars is gevallen, moet zoo aanzienlijk zijn, dat een goed gedeelte der oorlogskosten er mede gedekt zou kunnen worden.

Ook de voorraad krijgsmaterieel, welke in de magt der Engelschen is gekomen, is zeer groot; dit is in zeker opzigt niet vreemd, daar Delhi het arsenaal was voor het Engelsche leger en, bij de plotselinge overrompeling, deze ontzaggelijke voorraad in handen der opstandelingen viel, die er veel gebruik van hebben gemaakt, gedurende hunne kortstondige heerschappij, zoodat het te verwonderen is, dat de Engelsche troepen nog zulk een groot aantal bommen hebben gevonden.

Uit dien grooten nog voorhanden voorraad blijkt, dat de vijand zich weinig op zulk eene nederlaag had voorbereid en de vlugt in overhaasting is geschied. Intusschen ondervinden de Engelsche troepen reeds de gevolgen van het aangerigte bloedbad. Het aantal lijken was zoo groot, dat er aan geen begraven te denken viel. Door de verpestende lucht, welke ten gevolge van die tot ontbinding overgaande lijken ontstond, hebben zich reeds kwaadaardige ziekten, zoo als de cholera, in de stad vertoond, en eer men iets verders kon verrigten, zijn alle troepen gebezigd tot het wegruimen der dooden.

In de proclamatie, waarmede de gouverneur-generaal van Britsch-Indie de vermeestering van Delhi bekend heeft gemaakt, doet deze bewindsman het sterk uitkomen, dat deze hoogstbelangrijke uitkomst verkregen is voor dat een der vele duizenden soldaten, die uit Engeland zijn afgezonden tot versterking van het Indische leger in Indie was aangekomen, en zonder dat de in het noordwesten verzamelde krijgsmagt van den generaal *Wilson* eenigen bijstand had ontvangen van de uit China en eenige Britsche kolonien naar Bengalen gezondene troepen. Grooten en welverdienden lof zwaait hij ook toe aan den moed en de volharding van het dappere leger, hetwelk het punt, waar de opstandelingen het sterkst en het eendragtigst waren, heeft veroverd, en aan het beleid en de vastberadenheid van zijnen dapperen aanvoerder, gelijk ook aan de trouw van de inlandsche hoofden en troepen, welke tot die vermeestering hebben medegewerkt.

Nopens de inname van Delhi worden nog de volgende bijzonderheden medegedeeld:

De beschikbare magt der belegeraars, op het oogenblik der bestorming, bestond uit 6500 man infanterie, 1000 man kavallerie en 600 man artillerie, Europeanen en inlanders. De operatien der bestorming die alleruitmuntendst berekend waren, zijn door den generaal *Nicholson* persoonlijk geleid. Hij is het die het signaal tot den aanval gegeven en de karabiniers aangevoerd heeft.

Alle inwoners, die zich op het oogenblik der inname van de stad daarin bevonden, zijn over de kling gejaagd. Er waren huizen waar veertig à vijftig personen verscholen waren. Dit waren geene oproerlingen, maar inwoners die gehoopt hadden vergiffenis te zullen bekomen. Het aantal der gedoode Cipayers in alle wijken was zeer aanzienlijk. Men heeft in de vestingwerken 55 en in de magazijnen 171 stukken geschut genomen, dus in het geheel 226 stukken Ook heeft men eene buitengewoon groote hoeveelheid bommen en kogels gevonden, doch zeer weinig kruid.

De luitenant-kolonel *Burn* is tot militair gouverneur der vesting benoemd, welke een zeldzaam tafereel van verwoesting aanbood. De stad was geheel en al verlaten. De huizen waren een hoop bouwvallen gelijk; de schatten, kostbare meubelen enz. lagen verstrooid in de straten. 's Avonds van den 21sten September bragt de generaal *Wilson* een toast uit op Koningin *Victoria* in de groote witte marmeren zaal van het paleis. De oude koning van Delhi wordt in zijne gevangenschap vergezeld door zijne meest begunstigde vrouw.

Omtrent den terugtogt van generaal *Outram* van Lucknow naar Cawnpore leest men nog, dat hij daarvan naar Calcutta berigt had gezonden en daarbij vermeld, dat hij omringd was van eene vijandige bevolking, bemoeijelijkt door talrijke gekwetsten, vrouwen en kinderen, en slechts voor weinige dagen van mondbehoeften voorzien. Het is evenwel te hopen dat eene der vliegende kolonnes, van Delhi ter nazetting der vlugtelingen afgezonden, op eene of andere wijze zal zijn onderrigt van het gevaar, 't welk het garnizoen van Lucknow bedreigde, en naar Cawnpore zal zijn gerukt om zich bij de kolonne van generaal *Outram* aan te sluiten. Aan de andere zijde voeren de brigade zeesoldaten van kapitein *Peel* den Ganges op in de rigting van Cawnpore. Die vereende magt zal ongetwijfeld generaal *Outram* vergunnen op nieuw naar Lucknow en wel met volkomen welslagen op te rukken.

Bij hunne komst te Cawnpore ontdekten de Schotsche Hooglanders den put, in welken, na de aldaar aangerigte slagting, de vermoorde vrouwen en kinderen geworpen waren. Te midden daarvan herkenden zij ook het misvormde lijk van den generaal *Wheeler*. Dezen werden toen de haarlokken digt bij het hoofd afgesneden, sommige daarvan aan zijne familie in Engeland gezonden en de overigen gelijkelijk onder de soldaten verdeeld, ieder van welke daarop plegtig zwoer dat hij voor elk haar dat hij ontvangen had met eigene handen een Indischen muiteling ter dood zou brengen. En men twijfelde er niet aan of die eed zou stipt worden gehouden, zelfs al wilde de gouverneur-generaal zich daartegen verzetten.

De gouverneur-generaal van Indie heeft eene proclamatie in verschillende talen uitgevaardigd, waarbij eene belooning van 50,000 ropijen uitgeloofd wordt aan deugenen, die den bloeddorstigen *Nena Sahib*, vorst van Bithoor, aan de Britsche overheid zou overleveren.

Het volgende is een gedeelte van een brief, medegedeeld door den Parijschen correspondent van de *Independance Belge.* Daar deze briefschrijver er geen gewetenszaak van maakt nu en dan zijne berigten op te sieren, vooral als het verre landen betreft, hechte men er geen onvoorwaardelijk geloof aan. In allen geval is het zeker, zooals uit officiele berigten blijkt, dat de Engelsche soldaten zich te Delhi aan gruwelijke wreedheden schuldig hebben gemaakt.

"De wreedheden door de Engelschen, zoo zegt deze brief, te Delhi begaan, overtreffen al hetgeen hunne tegenstanders bedreven hebben, ja zelfs al wat de stoutste verbeelding zich zou kunnen voorspiegelen. Vijfduizend personen zijn te Delhi vermoord in de twee eerste dagen, welke de inname dier stad gevolgd hebben, en zoo men eene bijzondere mededeeling gelooven mag, waren onder dat getal 317 vrouwen en kinderen. De kleinzoon van den Koning van Delhi, een kind van drie jaren, is met bajonetsteken omgebragt. De gruwelijkheden door de Hindoes bedreven zijn ijselijk, maar de Hindoes zijn ter naauwernood menschen, en de Engelschen dragen er roem op eene groote en liberale natie te zijn, die in de eerste plaats het voorbeeld van beschaving geven moest."

Ook officiele berigten — zeiden wij — bevestigen, dat de Engelsche soldaten op eene gruwzame wijze hunne wraak hebben gekoeld ook in het onschuldige bloed van vrouwen en kinderen. Voor die wraakoefening treffe hun het brandmerk van allen die op beschaving en Christendom prijs stellen. Neen, 't is geene verontschuldiging voor de Engelschen, wanneer zij beweren, dat zij met geene menschen te doen hebben, maar met dieren, die men alleen kan dooden. Willen zij op dien weg voortgaan, hunne stelling in Indie zal er zeker te moeijelijker om worden. De Engelsche naam is er reeds te weinig bemind; moet men dien er gaan verachten en wordt daardoor de opstand ook een nationale; wil men door moord, ook van onschuldigen, den opstand verdelgen, — Engelands oppergezag dreigt dan eerder in te storten, na overwinningen als bij Delhi bevochten, dan na de eerste nederlagen, die het moest lijden. In Engeland beginnen enkelen, als de *Morn. Star*, dat te begrijpen; moge dat begrip spoedig meer algemeen worden. Engelands goede naam heeft er behoefte aan, evenzeer als het ware belang van Brittanje het eischt.

De Pays geeft eene schets van den toestand der Engelschen voor Lucknow. De vesting, op ongeveer twee mijlen afstand van de stad gelegen, is door generaal *Outram* van mondbehoeften voorzien geworden; welke bevelhebber zich, na een zeer levendigen en zeer moorddadigen strijd, met de belegeraars heeft kunnen in gemeenschap stellen. Thans is hij binnen de muren der vesting ingesloten. Generaal *Havelock*, die de tweede kolonne kommandeerde, is gekampeerd buiten de citadel, op eene hoogte, de berg Hamak genoemd. Men gelooft dat hij de uit de vesting gekomen vrouwen en kinderen bij zich heeft, die hij hoopt naar Cawnpore terug te brengen; doch hij wordt hierin belet door een leger der opstandelingen, ongeveer 20,000 man sterk, en dat meester is van de stad Lucknow. In dezen toestand, zeer hagchelijk voor de Engelschen, moeten de Engelschen het hoofd bieden aan eene krijgsmagt veel sterker dan de hunne en die de gemeenschap met Cawnpore, het uitgangspunt van de operatien der Engelschen, onderschept.

CORRESPONDENTIE.

$16 ontvangen van mr. J. M te P. Antwoord op uwen van 18 Dec.: alles in orde.

— Mevr. Storm's antwoord verschijnt a. s. week.

— D. T. zal alsdan ook eene plaats hebben.

— De Ned. Vereeniging "Eendragt maakt magt" te N. Y. zullen wij eerlang gedenken.

BELANGRIJK VOOR SOMMIGEN:

Met dit nommer nemen wij, zonder ceremonien en zonder aanzien des persoons, afscheid van alle lezers van de *Nieuwsbode*, wier abonnement niet vooruit betaald is, zoodat hij die de volgende week geen nommer van ons blad krijgt, de oorzaak daarvan bij zich zelven zoeken moet. Het doet ons van harte leed tot dezen maatregel onze toevlugt te moeten nemen, en doen dit ook niet uit wantrouwen jegens iemand der achterstalligen, doch er is een tijd, wanneer inschikkelijkheid ophoudt eene deugd te zijn. Een alledaagsch spreekwoord zegt, *"geld is de ziel van de negotie"*, maar wij zeggen, *stiptheid* is pligt en de ziel van alle zaken, waarbij *geld* slechts in het spel komt als olie, om de verschillende deelen van den werktuigelijken toestel, die de zaak gaande houdt, te smeren. Stiptheid nu, bezitten wij (zonder ons te beroemen) in ruime mate, en daarom zouden wij hoogst ongaarne de machine laten stilstaan door gebrek aan olie.

Acht jaren hebben wij thans onze zaak voortgezet, en gedurende dien tijd zeer vele "beloften van betaling" op het boek moeten schrijven, die nog niet zijn nagekomen.

Dit boek op de eene of andere wijs schoon te maken, des noods met behulp van eenen regtelijken beambte, stellen wij ons ten doel. Een enkel woord is voor den wijze genoeg, en hiermede, basta!

Nota bene. De gelegenheid om $2.25 na zes maanden, of $2.50 bij den afloop des jaars te betalen voor de Nieuwsbode, wordt ook met dit nommer opgeheven, en deze voorwaarden zullen *niet* worden toegepast op hen die *nu* hunne achterstallige abonnements-gelden aanzuiveren, alsmede het loopende abonnement betalen tegen $2 per jaar.

Dat vele goedgunstige lezers hun verschuldigde binnen weinige dagen zullen inzenden en het getal der door te schrappen namen klein moge wezen, is de hartelijke wensch van

Den Uitgever.

MARKTPRIJZEN.

SHEBOYGAN, WIS. den 29sten December 1857

Meel, Tarwe, ℔ zak.	$ 1.62 @ 1.75
Meel, Rogge, „ „	1.37 @ 1.50
Meel, Boekweit, per 100 lbs.	1.37 @ 1.50
Blanke Winter Tarwe, ℔ bushel,	0.58 @ 0.65
Roode winter Tarwe „ „	0,50 @ 0.56
Club Tarwe, ℔ bushel.	45 @ 50
Zomer Tarwe, „ „	40 @ 45
Rogge, „ „	45 @ 50
Garst, „ „	0.45 @ 0,50
Haver, „ „	0,23 @ 0,25
In.l. Koren, „ „	20 @ 25
Witte Boonen, „ „	0,75 @ 1,00
Erwten, „ „	0.45 @ 56
Aardappelen, „ „	20 @ 32
Vleesch, ℔ 100 lbs.	3.50 @ 5.00
Spek, „ „ „	5,00 @ 6,25
Boter, ℔ lb.	15 @ 18
Reuzel, „ „	12 @ 15
Kaas „ „	11 @ 13
Eijeren, ℔ dozijn	13 @ 15
Drooge Appels, ℔ bushel	2,25 @ —
Groene Appels, ℔ barrel	3.00 @ 3,50
Spek (mess) ℔ barrel	— @ —
Zout, ℔ barrel	3.00 @ 4.00
Wit Visch, ℔ barrel,	6.00 @ 6,08
Whiskey, per gallon	0,33 @ —
Timmerhout, per M.	7.50 @ 12,00
Shingles, ℔ M.	1.25 @ 3,60
Hooi, ℔ ton	$9.00 @ 10,00
Hout, per cord,	1.50 @ 2,00

Advertentien.

*** Heden avond overleed, na eene langdurige sukkeling, mijn waarde Echtgenoot, CORNELIS VAN DER MADE, afkomstig van Goedereede, prov. Z.-Holland, in den gezegenden ouderdom van 65 jaren en bijna acht maanden. Zijn afsterven bedroeft mij en mijne kinderen; evenwel dankbaar voor zijn langdurig bezit, wenschen wij te berusten in den wil van God, wiens doen wijsheid en liefde is.

ARIAANTJE VAN DER MADE,
GEB. VAN REGENMORTER.

SHEBOYGAN, WIS., den 22 December 1857.

BAAR VOOR TARWE!

De ondergeteekenden willen de hoogste marktprijs betalen

IN BAAR GELD,

voor elke hoeveelheid eerste kwaliteit

WINTER & CLUB TARWE,

geleverd in deze stad.

Sheboygan, 1 December 1857.

H. W. PROSSER, in den "Western Star Molen."
EMMETT D. BURR, in het "Warren House."
4w 410

DUITSCHE SCHOUWBURG!

Zaturdag avond, den 2den Januarij 1858, zal door het

DUITSCHE TOONEEL-GEZELSCHAP

alhier, eene voorstelling worden gegeven van

ROSA UND RŒSCHEN,

Tooneelspel in 4 bedrijven van *Ch. Birch Pfeifer.*

Begin ten 8 ure. Het bureau geopend ten 7 ure.

☞ Toegang kaartjes te bekomen voor 25 cents kinderen 12½ cents.

☞ Bij J. Quintus, te *Sheboygan, Wis.*, zijn verkrijgbaar de volgende *Hollandsche Boekwerken* voor VERMINDERDEN PRIJS.

V. d. Palm's Bijbel voor de Jeugd, inhoudende Tafereelen uit de gewijde geschiedenis, voor Christen Huisgezinnen, 24 deelen, Prijs $8.00

Luther en de Zijnen, Geschiedkundige Roman, naar het Hoogduitsch van Fr. Lubojatzky, 3 deelen 3.00

De Banneling, Schetsen uit Noord Amerika, uit het Hoogduitsch door H. Picard, 2 deelen 2,00

De Hugenoot, door G. P. R. James, uit het Engelsch, 3 deelen 4,00

Romans & Verhalen, Legende en Anecdoten, door onderscheidene schrijvers, twee deelen in een band 1,60

De Stins Voorst, Historisch Romantisch Tafereel uit de Zwolsche Geschiedenis, 1562, door W. A. G., 2 deelen 2,50

Kunstwoordentolk, bevattende de vertaling en verklaring van alle vreemde woorden en zegswijzen, die in geschriften van allerlei aard, in de taal der zamenleving, in handel, bedrijf enz. voorkomen, met aanduiding van de uitspraak enz. door J. Kramers, Jz. 5,00

Reis naar Algiers, en Verblijf bij het Fransche leger, in 1845, door van Gheel Gildemeester 1,50

Engelsch-Hollandsch & Hollandsch Engelsch Woordenboek, compleet, door D. Bomhoff, Hz., 2 deelen in een band, 3,30

Aanleiding tot de Kennis van de Aarde, der Menschen en de Natuur, door D. Geelhoed, 1.50

Het Heiligdom der Menschheid voor geoefende en hartelijke vereerers van de Godsdienst, door J. M. Sailer, 1.00

Stichtelijke Uren van H. Zschokke, uit de volledige duitsche uitgave uitgelezen en vertaald, 0,75

Leven van den Apostel Joannes, naar het Hoogduitsch van K. M. L. Koster, 0,60

Het gedachtenis-maal des Heeren, Avondmaals-betuur voor eenvoudigen in verschillende omstandigheden des levens, met een plaatje, door A. S. van Meerten, geb. Schilperoort, 0,60

Een Tractaet van den Sabbath ende den Dagh des Heeren, door ds. B. Wyngarden, te Leyden, in 1659 (bijna twee honderd jaren oud). 1,00

Proeve eener handleiding tot onderwijzing in de Christelijke Godsdienst, door J. H. Campe, 0,30

Onderwijs in de Godsdienst, volgens de Rede, 0,60

Tafereelen uit de Geschiedenis van de Stichting en Vestiging der Christ. Kerk, door A. G. Bruinses 1,25

Schetsen en Beelden, Uit het leven, door A. G Bruinses, 0,60

Losse Verhalen, uit het dagelijksche leven ontleend en alle op waarheid gegrond, door Ds. T. F. Uilkens, 1,25

De Huisvriend, Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land, door J. J. A. Gouverneur, per jaargang 2.50

Leerrede over Math. V: 48 door Ds. Abraham Everaars, 0.25

Het gezag der Apostelen, volgens de Eerste Christen Leeraars, door J. H. Stuffken 0,50

Alphabetisch Register der berijmde Psalmversen, vooral ten dienste van Predikanten 0,50

Schetsen uit het Dagboek van eenen Onderwijzer, opgedragen aan alle Onderwijzers door J. van Dam den Bouwmeester 0,25

Wonder lectuur, in Verhalen 0,30

Het Ridder Woord, eene oorspronkelijke Nederlandsche Geschiedenis 0,30

Praktische aanmerkingen over het Onderwijs aan Kleine Kinderen, ten gebruike van Scholen en Huisgezinnen, 0,25

Aanwijzing der Voornaamste Geschiedenissen des Bijbels door A. de Heer, 0,12½

Korte Schets der Oude Aardrijkskunde, door D. Willemer, 0,30

Recueil de Fables de la Fontaine, de Florian et d'autres auteurs, met aanteekeningen in het Hollandsch, 0.50

The History of Rasselas, Prince of Abissinia, door Dr. Johnson, met ophelderende aanmerkingen en verklaringen, ten gerieve van de beoefenaars der Engelsche taal, voorzien 0,25

Dicht en Proza voor het Verstand en Hart, met fraaie plaatjes 0,10

Bijbelschatz of Schriftuur-Teksten, gevolgd door toepasselijke Verzen, tot dagelijksch gebruik geschikt voor ieder jaar 0,25

De Pantoffel Regering, of de Kunst om de Mannen onder het juk te brengen en te beheerschen. Een onmisbaar handboekje voor elke vrouw. In humoristisch satirieken vorm. Vierde druk. 0,20

Allernieuwst en Volledigst Droomboek, voor iedereen. Alphabetisch gerangschikt 0.10

Nieuwst Punteerboek, of de Kunst om de toekomst met volle zekerheid vooraf te vernemen, uit het Arabisch, door A. E. zeer vermakelijk in gezelschap, 0,10

Het Kind in Omgang met God, of Gebeden voor Kinderen van 3 tot 12 Jaren 0,12½

Eerste Leesboekje voor Kinderen, volgens de leerwijze van Prinsen, 3de en 4de stukje, ieder 0.10

Frits en zijne Zusjes, Een leesboekje voor Kinderen, in vijf lettersoorten, 2de druk, 0,20

Verzameling van nuttige opgaven tot zelfoefening, ten dienste der Jeugd, door A. de Jeer 0,10

Klein Hand-Gebeden Boekje, bevattende het Onze Vader, Morgen- en Avond Gebeden, Gebeden vooren na het eten, benevens de Boeken des O. en N. Testaments, de Tien Geboden, de 12 Artikelen des Geloofs, de tafel van Vermenigvuldiging, enz. 0,12½

PRENTENBOEKJES:

No. 1. Kinderspelen voor de Jeugd.
2. Prentenboek voor Kinderen.
3. Prenten A. B. C. voor Kinderen.
4. Dieren-galerij voor de Jeugd.
5. Ambachten voor de Jeugd.
6. Ambachten voor de Jeugd.
7. Aangenaam Allerlei voor de Jeugd.
8. Vermakelijk Allerlei voor de Jeugd.
9. Prentenboek voor leergrage Kinderen.
10. Het Dierenrijk in Afbeeldingen.
11. Prenten-A-B-boek voor zoete Kinderen.
12. Twaalf bedrijven, een nuttig en aangenaam Prentenboek.
13. De Verkeerde wereld, voorgesteld in 25 Afbeeldingen.
14. Het Buitenleven voor de Jeugd in 15 Afbeeldingen.
15. Kermisvermaken voor de Jeugd.
16. Bijbelsche tafereelen voor Kinderen.
17. Bijbelsche tafereelen voor de Jeugd.
18. Vlijt beloond, een aangenaam geschenk voor de Jeugd.
19. AB-boekje voor lieve Kinderen, met plaatjes en rijmpjes.
20. Kleederdragt van verschillende Volkeren in Afbeeldingen.

Deze Prentenboekjes, in 20 differente soorten, met gekleurde omslagen, zijn elk voorzien van 12 tot 25 plaatjes, terwijl elk plaatje door een lief versje in den regten kinderstoon is opgehelderd.

Prijs 3 cents, ditem gekleurd 5 Cents.

ALSMEDE, TEGEN INKOOPSPRIJS,

NOTITIE- EN ZAK-BOEKJES,

GOEDE STALEN PENNEN,

EN

POTLOODEN, IN SOORTEN.

J. QUINTUS.

Sheboygan, 23 Nov. 1857.

BOEKBINDER.

Diegenen welke boeken hebben in te binden, kunnen dit gedaan krijgen in de Nieuwsbode drukkerij, door

22 Sept. '57. FRED. LOSSIUS.

PERZIKEN.—Heel of in stukken. Gedroogde appels—voor welker swelling wordt ingestaan. Pruimen, krenten, rozijnen en gember, om gember theo van te maken, bij C. T. MOORE.

COOK & CARY,

ADVOCATEN,

Kantoor in Otten's Block,

SHEBOYGAN WIS.

E. Fox Cook. 410 tf Eugene Cary.

GEELE & PLATH,

HANDELAREN IN

Grocerien, kagchels, blik & ijzerwaren,

PENNSYLVANIA AVENUE,

April 13 tf Sheboygan, Wis.

NIEUWE GOEDEREN

—BIJ—

C. T. MOORE,

—IN—

OTTEN'S BRICK BLOCK.

Bij wien gevonden wordt de grootste en

ALLERWENSCHELIJKSTE VOORRAAD VAN

MODEWAREN EN

MANUFACTUREN,

Die ooit het publiek is aangeboden. Bestaande uit

Kleederen belegsels, by C. T. Moore.
Nieuw modische chalies, by C. T. Moore.
Nieuw modische mousselines, by C. T. Moore.
Nieuw modische bareges, by C. T. Moore.
Nieuwe Zwitsersche mousselines, by C. T. Moore.
Nieuwe reiskleederen, by C. T. Moore.
Nieuwe Fransche katoenen, by C. T. Moore.
Nieuwe modische Lustres, by C. T. Moore.
Nieuwe effen zijde, by C. T. Moore.
Nieuwe gewerkte zijde, by C. T. Moore.
Nieuwe neteldoeksche japonnen, by C. T. Moore.
Nieuwe barege, by C. T. Moore.
Nieuwe geborduurde Shawls, by C. T. Moore.
Nieuwe stella shawls, allerhande, by C. T. Moore.
Nieuwe kaschmire saawls, by C. T. Moore.
Nieuwe Parasols, by C. T. Moore.
Nieuw borduurwerk, by C. T. Moore.
Geborduurde kragen, by C. T. Moore.
Geborduurde mouwen, by C. T. Moore.
Geborduurde kanten, by C. T. Moore.
Nieuw passement, by C. T. Moore.
Nieuwe zakdoeken, by C. T. Moore.
Fraaije Mantilles, by C. T. Moore.
Fraaije hoeden, by C. T. Moore.
Fraaije linten, by C. T. Moore.
Fraaije neteldoeken, by C. T. Moore.
Fraaije goederen, van allerlei soort, by C. T. Moore.
Kousen voor dames, by C. T. Moore.
Kousen voor jonge juffrouwen, by C. T. Moore.
Kousen voor heeren, by C. T. Moore.
Kousen voor jongens, by C. T. Moore.
Goedkoop bedkatoen, by C. T. Moore.
Goedkoop laken, by C. T. Moore.

Alles voor den LAAGSTEN PRIJS te koop bij

C. T. Moore. 26tf

Laarzen & Schoenen

Vrouwenschoenen, Laarsjes, overschoenen, enz. Mans laarzen, schoenen en overschoenen, Meisjes, jongens en kinder schoenen in allerlei soorten en stoffen, kunnen verkregen worden in

C. T. Moore's Goedkoopen Winkel,

IN OTTEN'S BLOCK.

TAPIJTEN! TAPIJTEN!

TAPIJTEN.—Van allerlei kleur en hoedanigheid, effen, gebloemd of gestreept, goedkoop te bekomen, bij C. T. MOORE.

BEHANGSEL PAPIER.—De grootste en goedkoopste voorraad behangsel papier in de stad, bij C. T. MOORE.

Aardewerk, glas en porcelein voor getrouwden en ongetrouwden, bij C. T. MOORE.

BETAALT! REKENT AF! BETAALT!

BETAALT TERWIJL GIJ IETS HEBT OM MEDE TE BETALEN.

Geene verontschuldiging.

Ik wil in betaling aannemen voor eenig mij verschuldigd bedrag:

TARWE, ROGGE, HAVER, GRAS ZAAD, of SPEK,

Wanneer dit spoedig gebragt wordt.

A. P. LYMAN.

Sheboygan, 20 Nov. 1857. 3m409

GRAAN BENOODIGD

Wij willen onze Goederen verkoopen voor TARWE, HAVER, ROGGE, KOREN, GRASZAAD of SPEK.

LANDBOUWERS:

Het is nu een goede tijd om te betalen voor hetgeen gij koopt.

Wij willen bovengenoemde artikelen ook in betaling aannemen, tegen eenen billijken prijs, voor schuldbekentenissen en rekeningen, die vervallen zijn, of welde vervallen zullen zijn.

LYMAN & SULLY.

Sheboygan, 20 Nov. 1857. 3m409

AAN LANDBOUWERS!

LYMAN & SULLY

Bieden te koop, een zeer

GROOTEN VOORRAAD KOOPWAREN,

In het groot of in 't klein, tegen

LAGE PRIJZEN,

Voor Contant Geld of Producten.

WIJ ZULLEN NIET ONDERKOCHT WORDEN DOOR EENIGEN WINKEL IN SHEBOYGAN COUNTY,

en willen de hoogste prijzen betalen voor alle soorten van Producten, in ruiling voor winkel-goederen.

Gaat aan bij LYMAN & SULLY,

het eerste wat gij doet, zoodra gij weder te Sheboygan komt.

LYMAN & SULLY.

Sheboygan, 20 Nov. 1857. 3m409

Kagchels, Blikken,

KOPEREN, PLAAT IJZEREN en VERLAKTE GOEDEREN.

DE ONDERGETEEKENDE eenen winkel te Sheboygan geopend hebbende, met eenen grooten voorraad der bovengenoemde waren, biedt dezelve voor de civielste prijzen te koop aan. Hij heeft bijna elke soort van

KOOKKAGCHELS,

en een groot assortiment en de meeste verscheidenheid van

PARLOR, DINING-ROOM EN BOX KAGCHELS.

Alle soorten van besteld werk worden netjes en met spoed gemaakt. De winkel is in de 8ste straat, naast Schrage en Stamm's en tegenover Otten's Block. Zij die de beste artikels tegen de billijkste prijzen wenschen, zullen wel doen hem te bezoeken. Komt in tijds. Komt terwijl de prijzen nog laag zijn en de zaak nieuw is.

JAMES W. SMITH.

Sheboygan, 18 Aug. 1857. 33tf

F. LAWRENCE'S

IJZERWINKEL.

SLOTEN, HENGSELS, POMPEN,

MESSEN, VORKEN & LEPELS.

Schoppen, Kettingen,

SPIJKERS, GLAS,

GEWEREN,

Bijlen, Zagen,

IJZER & STAAL.

KAGCHELS

in alle soorten en waarvoor wordt ingestaan.

Artikelen van goed, dik geslagen ijzer.

OOK IS ALDAAR EEN BLIKWINKEL.

Dit is de goedkoopste en beste plaats te Sheboygan om ijzerwaren te koopen.

F. LAWRENCE.

Deze winkel is in "Otten's Brick Block," alwaar Hollandsch wordt gesproken. 43tf

FRANKLIN HUIS

VAN

JACOB GLOCK,

CENTER STRAAT, – – SHEBOYGAN.

Dit logement is den 1 Julij 1857 geopend. Prompte bediening en vriendelijke behandeling strekken hetzelve bij het publiek tot aanbeveling. Men vindt er ruime en goede stalling.

Om vriendelijke begunstiging verzoekende,

39tf JACOB GLOCK.

NOTARIS AMBT.

De ondergeteekende, door den Gouverneur dezes Staats tot het ambt van *Openbaar Notaris* benoemd zijnde, maakt het geeerde publiek bekend, dat hij geautoriseerd is tot het schrijven en legaliseren van *Deeds* en *Mortgages*, *Contracten*, *Testamenten* en alle andere stukken van Notarielen aard.

Ook belast hij zich met het houden van *publieke verkoopingen* en het collecteren der kooppenningen, op aanneemelijke voorwaarden.

J. KIESEL.

Town Holland, 10 Julij 1857. 3m28

HOLLANDSCHE

Brood- en Koekebakker.

Aan mijne landgenooten heb ik de eer te berigten, dat ik mij als zoodanig alhier heb gevestigd, verzoekende vriendelijk hunne gunst en recommandatie, onder belofte eener zindelijke en goedkoope bediening.

A. SOUFFROUW.

Sheboygan, 1 Junij 1857. 23tf

NIEUWE

PORCELEIN & AARDEWERK WINKEL.

De ondergeteekende heeft juist een' grooten voorraad van Porcelein en Aardewerk uit Boston ontvangen, 't welk hij zijnen begunstigers zeer goedkoop voor contant geld aanbiedt.

Zijn motto in den nieuwen winkel is,

EEN PRIJS EN GEEN CREDIET,

hetwelk hij ook toepast op zijnen winkel van Drogerijen, Medicijnen, Likeuren, Sterke Dranken en Kruidenierswaren, hopende in beide winkels veel genoegen en voordeel te genieten en te geven.

L. DOOGE.

Grand Rapids, 1 Sept. 1857.

BRILLIANT PROSPECTUS!

VIERDE JAAR VAN DE

COSMOPOLITAN ART ASSOCIATION.

De beroemde

DUSSELDORFSCHE

Galerij van Schilderstukken!

Aangekocht voor $180,000!

En Powers wereld beroemd standbeeld van de

GRIEKSCHE SLAVIN!!

Teruggekocht voor zes duizend dollars, met verscheidene honderden andere kunstwerken, geschilderd, gebeeldhouwd, of in brons gegoten, maken de Prijzen uit, die zullen worden toegeweten aan de inteekenaars van de

Cosmopolitan Art Association.

Elke inteekenaar van drie dollars heeft aanspraak op

Een exemplaar van de groote en prachtige staalgravure getiteld *"Manifest Destiny;"* alsmede op

Een exemplaar van het Cosmopolitan Art Journal, een jaargang; ook op

Een certificaat in de uitdeeling van prijzen; alsmede Een vrije toegang tot de Dusseldorfsche en Cosmopolitaansche galerijen.

Aldus ziet men, dat voor elke drie dollars, die betaald worden, de inteekenaar niet alleen ontvangt eene

Prachtige drie dollar gravure!

Maar ook het schoone geillustreerde

Twee dollar Art Journal, een jaargang.

Elke inteekenaar krijgt ook ten geschenke een certificaat in de uitdeeling van prijzen, waardoor een kostbaar kunstwerk, geschilderd of gebeeldhouwd, daarenboven kan verkregen worden, gevende aldus aan elken inteekenaar een equivalent van de waarde van vijf dollars, en een certificaat gratis.

Elk der voornaamste $3 magazijnen wordt in plaats van de gravure en het Art Journal gegeven, als het verlangd wordt.

Niemand is tot een enkel aandeel beperkt. Zij, die vijf lidmaatschappen nemen, en $15 storten, hebben aanspraak op eene extra gravure, en zes tickets.

Volledige bijzonderheden der Associatie worden in het Art Journal opgegeven, dat zestig prachtige gravures bevat, prijs vijftig cents het nommer — Exemplaren ter bezigtiging zullen aan alle personen gezonden worden, die wenschen in te teekenen, bij ontvangst van vijf poststempels. (15 cents.)

Adres aan C. L. DERBY, ACTUARY C. A. A. 548 Broadway, N. Y.

Of E. E. SHARPE, Hon. Sec. Sheboygan. 47tf.

E. SONNTAG

IS NOG NIET BANKROET,

Maar heeft zijnen grooten voorraad van

MANUFACTUREN ENZ.

verhuisd naar den grooten winkel op den hoek

IN ZAEGEL'S BRICK BLOCK,

onder de Nieuwsbode Drukkerij.

Sheboygan, 9 November 1857.

COD-VISCH, Makreel en Wit Visch, opgeleid voor huishoudelijk gebruik, bij C. T. MOORE.

Mengelwerk.

Wat Jedd Palfry in de doodkist vond.

EENE KERSMIS VERTELLING.

NAAR HET ENGELSCH VAN T. B. ALDRICH.

(Slot.)

2.

Het geraamte.

Er bevindt zich een merkwaardig geraamte in Jedd Palfry's hart, en elken kersavond draait en wentelt het en doet den ouden man wonderlijke pijnen gevoelen en vreemde gezigten zien. Deze geraamten worden gewoonlijk bij het menschelijk geslacht veel gevonden. Het zijn de schimmen van euveldaden en booze gedachten—schrikbeelden des gemoeds, die gelijk paddestoelen in eenen enkelen nacht opschieten. Wees op uwe hoede, dat er ook in uwen boezem niet een groeije.

Er was nimmer schooner meisje dan Nannette Palfry. Waarlijk, het zou moeijelijk geweest zijn, in de oogen van eenige andere maagd, een meer betooverend licht te vinden, dan dat in Nannette's lag. Hare stem was liefelijk en zacht gelijk het westewindje der dichters. Zij was zoo beminnelijk en natuurlijk als eene wilde zonnebloem, en zoo goed dat zonde in haar geene boosheid was.

Mijnheer de godgeleerde, gij zult mij hier in de rede vallen. Ik zal het u verklaren. Als zij minder den hemel waardig, als zij meer wereldsch wijs, voorzigtig in plaats van beminnend, listig in plaats van opregt, om kort te gaan, alles geweest was behalve de engel zelf, die zij was, zou Nannette's leven reiner geweest zijn in de oogen der wereld; maar niet in de oogen van God. Dat weet ik.

Nannette's geschiedenis 's eene oude geschiedenis, die elken dag verteld wordt. Zij leefde, en beminde, en vertrouwde, en dat is alles, of bijna alles.

Op zekeren December nacht kwam zij in de sneeuw aan haars vaders deur, en hij wees haar af.—Nannette,het eenigste wezen in Gods gansche wereld, dat hij met eene menschelijke liefde lief had. Zij weende niet, zij morde zelfs niet, zij drukte slechts de hand van een kind dat vermoeid aan hare zijde ging, en ging verder.

Haar leven was van dien tijd af aan zoo vol van lijden, en toch zoo betamelijk en getrouw, dat de engelen naar een verhaal van hetzelve met verrukking zouden kunnen luisteren. Nannette ging ver weg uit de stad, en in een stadje aan de behelmde zeekust leerde zij haar zoontje bidden.

Jaar op jaar ging voorbij. De wereld wentelde voort gelijk een groot wiel; mannen, vrouwen en kinderen vielen af als vliegen, en Jedd Palfry's hamer was druk in de weer.—O zoo druk! Wel nu, terwijl er doodkleeden gemaakt, en doodkisten verlakt werden, en de oude wereld zich om hare as wentelde, stierf Nannette.

Den nacht van haren dood, juist toen de oude Jedd de voering in het doodkistje van een kind deed, rees er een *graf* voor zijne voeten op—met eenen treurwilg en eene rozenstruik,en hij hoorde de vogeltjes zingen! Hij wist wat het beteekende. Hij wist dat er ergens—hij kon niet zeggen waar—een andere heuvel was, juist zoo als die ter zijde van hem. O! hoe verkleumd kwam Jedd het gezang der vogeltjes voor! Er was een nieuwe hemel en een nieuwe aarde voor iemand dien nacht, en hoe vrolijk zongen de roodborstjes daarvan! Dit alles geschiedde, terwijl de sneeuwvlokken vlug, even als witte muisjes, over de nokken der huizen liepen.

Elken kersavond, op hetzelfde uur, ziet Jedd dien spookheuvel, met *deszelfs* zuchtenden treurwilg, en *deszelfs liefelijke bloemen,* en *deszelfs* toovenachtige vogels, die heen en weder fladderen, gelijk stukken eener gebroken regenboog! En des nachts heeft hij eenen vreesselijken droom.Hij verbeeldt zich dan dat de vier koorts-vijanden hem in zijn best fluweelen lijkkleed sollen—le gele koorts, met haar groot, tanig gezigt, de heesen koorts, waanzinnig schreeuwende, de scharlakenkoorts, met gloeijende oogen en rottige tippen, en de zenuwkoorts, stil en akelig- hij ziet die, en zij streelen hem met hare walgelijke handen, en kussen hem op den mond, tot dat de arme oude Jedd bijna krankzinnig wordt van angst en schrik.

Nannette's kind werd door eene visschersvrouw aangenomen, en zeer slecht aangenomen; want als de arme Tom niet vischte, dan deed hij wat anders op. Zoo tusschen visschen en slaag krijgen, was het kind niet zoo gelukkig als het geweest kon zijn, met wat meer van het eerste en wat minder van het laatste, of eene zachtzinnige toedeeling van beide. Na aldus eene vierjarige ondervinding te hebben opgedaan van mishandeld te worden, kreeg de knaap het in het hoofd om op de walvischvangst te gaan. "*Te zijn of niet te zijn*," was eene *vraag* in het gemoed des knaaps en volstrekt "niet te zijn" meer geslagen was zijn besluit. Aldus zette hij, buiten weten zijner geliefde moeder Amphitrite, op zekeren schoonen morgen zijnen naam op de boeken van "het goede schip *Marie Therese,*" en zeilde de haven uit, met een ligt hart, *een* pak kleederen, en een vooruitzigt op *zwaar werk,* hetgeen de gansche uitrusting is, die een echt zeeman noodig heeft,—de hemel zegene hem!

Doch Tom was te teeder gebouwd voor de walvischvangst, en nadat hij drie jaren van het gouden gedeelte zijns levens had verspild, bevond hij zich op zekeren avond in onze groote stad, zonder geld, zonder vrienden, of zonder eene plaats om op te sterven. Hij zwierf van straat tot straat, zoo bekoord door het dolle gerinkel der arreschellen—eene nieuwe muzijk voor hem—en zoo verblind door de winkelramen, dat hij zijnen honger vergat en het web moeijelijkheden, dat tijd en Noodlot, die werkzame monsters voor hem wevende waren. Maar de honger spaart onder zulke omstandigheden, even gelijk eene verlengde wissel, iemand slechts eene kleine wijl. Hij kwam met interest tot hem terug, zijn honger; hij werd mistroostig.

De stad, met al hare nieuwheid, werd nu op hare beurt vergeten. De sneeuw deed hem verkleumen, en de gelukkige kinderen, die speelgoed in de groote winkels kochten, en de vrolijke sleden, die door de straten vlogen gelijk zwaluwen, gaven hem een knijpend gevoel van verlatenheid. Er waren geene moeder en zusters om verblijdende geschenken in zijne kousen te steken. Waarlijk, als zij er geweest waren, zouden zij de kousen er bij hebben kunnen koopen, want nooit had Tom er eene aan zijne koude voetjes. Tom keek door Maillard's raam naar de zonderlinge pastijen en taarten, en zijn honger werd razend. Hij wendde zich van de opgehoopte lekkernijen af, vreezende dat hij mogt verleid worden, om zijne hand door de dikke ruit te steken en zich zelven te bedienen. Hij ging weg in eene vraatzuchtige doodsangst, dat deed Tomtit, en de kinderen "pleizierige kermis" hoorende roepen, was hij nieuwsgierig wat dit was en waar het wezen kon.

Nantuck ging spoedig Broadway op en stak vervolgens, om het onachtzame gedrang te ontgaan, naar het westelijk gedeelte der stad over Het Noodlot geleidde hem, want het Noodlot verwaardigt zich zelfs, om voor het onderhoud van zulke zwervelingen als Tomtit te zorgen.

Eens stond hij aan eens bakkers deur en keek zoo verlangend naar een blad versche taartjes op de toonbank, dat het winkel meisje er hem een gaf,en hare glanzige krullen schudden over haar gansche hoofd van vermaak, om de gulzige wijze. waarop hij het verslond.

"Arme jongen!" zeide het meisje bedarende: "hij moet verschrikkelijk hongerig zijn geweest."

Dat was hij ook, en hij vernietigde twee taartjes met groote geestdrift.

Toen hij eene der dwarsstraten uitkwam, die in de zesde Avenue loopen, zag hij eenen ouden man door het raam eens lijkbezorgers kijken, even als of hij het leven moede was, en een verlangen om hem aan te spreken en hem om een nachtverblijf te vragen of om raad, hoe er een te krijgen, overwon zijne trots, die slechts een overblijfsel van zijn vroeger ik was. Hij naderde den man, die niet de minste acht op hem sloeg, maar door het raam bleef staren met eene wildheid, die Tom bijna van zijn besluit afbragt. Nu was onze nederige held nooit gezegend, of bezocht, zoo als het er mede mag zijn, met groote zamenspraak-vermogens, en hij zat er een weinig mede verlegen, hoe hij een gesprek met den zonderlingen en eenige persoon voor hem zou aanknoopen. In deze onzekerheid vloten de woorden, die hij dien avond wel duizendmaal gehoord had, muzikaal over zijne lippen:

"Pleizierige kermis: mijnheer!

Het was toen dat Jedd Palfrij zich omkeerde en hem aankeek en zeide:

"Oef."

3

Arme Tom is koud.

In hoofdstuk 1 lieten wij Tomtit op den vloer liggen.

De uren gingen voorbij als schaduwen, en hij lag nog altijd onder den betooverenden invloed van den slaap — Slaap, dien kleinen geest uit het land van Nergenshuizen, die op vermoeide ooglelen zetelt en dezelven zoo zachtjes doet toevallen. Zwervende en behaagzieke Slaap, die wil en niet wil, en zoo veel heeft van eene vrouw! zoo moeijelijk te verkrijgen, en eenmaal verkregen, zoo uitstekend goed en getrouw.

Tom lag te droomen van schepen, ankers en ambergrijs, van Nantucket en visch, en stille velden,"waarop de zonneschijn gelijk een gouden sluimer ligt."

In het midden hiervan ging de kleine kagchel uit, en nu begon er een strijd tusschen de warmte van des droomers verbeelding en de koude, die langzamerhand van de kamer bezit nam. Het alarm van eenen brand in de naaste straat, het doffe geraas van de brandspuit, die woedend voorbij de deur werd getrokken, door mannen die er als halve duivels uitzagen en het juichend gerinkel van arreschellen nu en dan daar tusschen, hadden den slaper niet gewekt. — Maar de stille, onzigtbare lippen der koude drongen zich in zijne sluimering en hij droomde van ijskegels! Zijne kleine bruine hand liet de schraag los, en na zich eens of tweemaal onwillekeurig te hebben omgekeerd, opende hij de oogen — voor de waarheid, dat het nijpend koud werd.

Het was vruchteloos, dat hij zich als eene schildpad ineen trok, de koude trof de buitenlijnen van zijn ligchaam,en de slaap verliet hem. Hij zag het fluweelen doodkleed op de toonbank liggen, en in een oogenblik had hij zich in deszelfs ijsselijke plooijen gewikkeld. Doch het doodkleed verwarmde hem niet meer dan als hij dood was geweest. In der daad het wierp eene rilling over hem, en hij scheen met eene zwarte vorst bedekt te zijn, kouder dan het sneeuwachtige borduursel dat gelijk toowerwerk op de ramen des winkels groeide. Hij wierp het doodkleed van zich, als of het eene pest was geweest, en trachtte zijne handen bij het vlammetje gaslicht te warmen,dat blaauw en geel was en alle kleuren had. Maar het maakte zijne koude slechts gevoeliger.

Het denkbeeld van dood vriezen kwam in Tom op, en hierop sproot eene vreemde daad voor. — Zijne oogen vielen op eene doodkist, welke, meende hij, hem goed zou kunnen bevatten. Het putte bijna zijne krachten uit, de met zijde gevoerde kist op den vloer te krijgen. Dit gedaan zijnde, ging hij er zonder aanzien in liggen, en maakte *nog eens eene deken van het zware lijkkleed.*

Tomtit viel op nieuw *in slaap* en *begon te droomen* van akelige oceanen en eenzame eilanden, van ribben en doodshoofden zonder oogen, kerkhoven en grafschriften, en de hemel weet wat. Juist toen riep een dikwangige wachter op eenen naburigen toren het uur af, en ongezien behalve door Gods eigen oog, hoog boven de torenspits, in de sneeuw en den wind, wees een geestenvinger naar de cabalistische cijfers XII.

4.

Het lijkkleed wordt opgeligt.

Jedd Palfrij was langer bij de Spuijten Duijvels opgehouden dan hij verwacht had — twee uren langer —; en de klok sloeg twaalf toen hij den hoek omkwam,en hij werkte zich tegen den wind op tot voor zijnen winkel. De lange slippen van zijnen kalen jas woeijen naar alle zijden en hij zag er uit als eene groote akelige uil, die in den nacht verdwaald is.

Toen Jedd de deur openwierp, deinsde hij terug. Daar, in het midden van den vloer, juist waar alle jaren dat spookachtige graf verrees, lag eene met een doodkleed overdekte doodkist; het gaslicht was aan het uitgaan en de jongen weg! Het vertrek scheen koud en vochtig gelijk een gewelf, en Jedd bibberde zoo, dat de sneeuwvlokken naar alle zijden van hem afvlogen, gelijk de vonken van eens scharensliipers slijpsteen. Zijne knien knikten en hij moest tegen de toonbank leunen, om zich staande te houden.

Doch nu had er bij Jedd eene dier veranderingen plaats, die ons allen somtijds overkomen, en van welke de wijsgeeren zelve geen rekenschap kunnen geven. Met vastberadene en onbevreesde stappen, naderde hij de doodkist en ligtte het doodkleed op. Het licht, dat een weinig scheen op te helderen, viel schuins op den slapende: Tom. Het vreemde jeugdige gelaat, overdekt met verwarde krullen van Kastanje bruin haar, en dat de zachte uitdrukking der gesloten oogen miste, was bijna wild in deszelfs schoonheid. De geopende lippen schenen gereed om te spreken, maar zij bewogen zich niet; de oogleden trilden, maar werden niet opgeligt; en hij lag daar als eene dubbele afbeelding—Leven en Dood!

Jedd ontstelde, maar niet van vrees. Hij voelde iets beven, kloppen, warm worden in zijnen boezem. Het was slechts zijn hart dat smolt! De natuur en de menschheid van dien man hadden hare banden verbroken als rietjes, en de liefde die sedert een twaalftal jaren gesluimerd had, rees in hem op en wilde gehoord worden! Zijn hart kende den kleinen vreemdeling in de doodkist, en hij boog zich over hem heen met eene teederheid, die slechts aan vrouwen eigen is.

"Nannette!" zeide hij zachtjes. O! Wat gelijkt hij verwonderlijk op Nannette!"

De knaap opende zijne oogen en zag verbijsterd om zich heen. Hij trachtte op te rijzen, maar zijne krachten waren van koude en honger bezweken, en hij zonk weder neder met eenen ziekelijken glimlach

"Ik heb zulk eenen honger, mijnheer."

"Spreek slechts tot mij," riep Jedd,heesch van ontroering; "zeg mij slechts of gij Nannette's kind zijt.

"Nannette, Nannette," zeide de knaap droomerig. "Roept iemand mijne moeder?"

De oude man zeide geen woord daarop; maar knielde bij de doodkist neder en schreide.

De klok sloeg een toen Jedd Palfry door de verblindende jagtsneeuw liep, met iets zwaars in zijne armen—iets dat in een doodkleed was gewikkeld. Een slaperige nachtwaker, die in een portaal voor den storm was weggekropen, riep hem aan, en de opgejaagde sneeuw lag dikker dan tot de knien—maar Jedd, zich aan geen van beiden storende, worstelde voorwaarts met zijnen last.

Vervolgens wierp een heller kolenvuur eenen zachten en aangenamen gloed door ouden Jedd's zitkamer.— De oude huishoudster— geheel gekleed, met uitzondering van hare nachtmuts, die zij vergeten had af te zetten—trippelde heen en weder, "in zulk eene vrolijke stemming" en handde meer kruiken heet water bijeen, dan er noodig zoude zijn, om de voeten van al hare majesteits onderdanen in de Krim te warmen. Digt bij den haard, in eenen leuningstoel, zat Tom bewusteloos, terwijl Jedd eene zijner handen vasthield en angstig in zijn gezigt staarde. Zoo ging er een uur voorbij, en toen openden zich des kinds oogen. En Jedd Palfry nam hem in zijne armen, en des ouden mans gansche hart was een gebed—een gebed tot Hem, die den wind regelt naar het geschoren lam.

Als ik nu nog gezegd heb, dat Jedd Palfry na dien nacht niet meer door vreeselijke droomen en vreemde gezigten bezocht werd, dan heb ik alles gezegd, en mijn verhaal is ten

EINDE.

AYER'S

CATHARTIC PILLS

OF BUIKZUIVERENDE PILLEN werken door haren krachtigen invloed op de ingewanden, tot zuivering van het bloed en tot voortbrenging eener gezonde werking. Zij nemen de verstoppingen van maag en darmen, lever en andere organen des ligchaams weg, door derzelver ongeregelde werking tot eene gezonde te herstellen en door zulke afwijkingen, die de eerste oorzaak van ziekte zijn, overal waar zij bestaan te verbeteren. Een naauwkeurig onderzoek van derzelver deugden, door Professoren, Geneeskundigen en lijders, heeft geneezingen doen zien van gevaarlijke ziekten, welke bijna ongeloofelijk zouden zijn, zoo zij niet bevestigd waren door personen van zulk eenen hoogen stand en naam, dat hier geen vermoeden van onwaarheid geoorloofd is. Hunne getuigschriften zijn in het licht gegeven in mijnen Amerikaanschen Almanak,dien de hieronder opgegeven agenten verzocht worden, aan elk een, die er om vraagt, voor niet te geven.

Wij laten de *Voorschriften* volgen tot derzelver gebruik in de ongesteldheden, welke zij bevonden zijn te genezen.

Voor Hardlijvigheid.—Neem een of twee pillen in of zooveel, dat de ingewanden er zachtjes van geroerd worden. Hardlijvigheid is menigmaal de oorzaak van aanbeijen, en de genezing der eene ongesteldheid is de genezing van beiden. Niemand kan zich wel gevoelen, die gewoonlijk met hardlijvigheid is aangehaald. Daarom, zoo dit kan geschieden, moest deze ten spoedigste worden weggenomen.

Voor bedorvene spijsvertering, die somtijds de oorzaak van hardlijvigheid is, en altijd lastig, neme men ruime giften—van een tot vier—om de maag en de lever tot eene gezonde werking aan te zetten. Zij zullen dit doen, en de onaangenaamheden eener bedorvene spijsvertering zullen spoedig verdwijnen. Als zij over zijn, vergeet dan niet wat u genezen heeft.

Voor eene vuile maag, of eene ziekelijke werkeloosheid der ingewanden, welke eene algemeene neerslagtigheid en ongezondheid voortbrengt, neme men voor de eerste maal van vier tot acht pillen, en kleinere giften daarna, totdat werkzaamheid en kracht aan het gestel zijn terug geschonken.

Voor zenuwachtigheid, hoofdpijn, walging, pijn in de maag, den rug, of de zijde, neme men van vier tot acht pillen bij het naar bed gaan. Als zij niet voldoende werken, neme men den volgenden dag er meer van in, totdat zij het doen. Deze ongesteldheden zullen het gestel worden uitgevaagd. Duldt dus deze en soortgelijke ongeregeldheden niet door eene vuile maag.

Voor klierziekte, roos en alle huidziekten, neme men de pillen in ruime giften en dikwijls in, om open lijf te houden. De uitslag zal over het algemeen spoedig beginnen te verminderen en verdwijnen. Vele vreesselijke zweren en puisten zijn door de zuiverende kracht dezer pillen genezen, en eenige walgelijke ziekten, die het gansche gestel scheenen te zijn doorgedrongen, zijn volkomen voor derzelver invloed geweken, den lijder in volmaakte gezondheid achterlatende. Lijders! Uw pligt jegens de maatschappij verbiedt u, te kijk te gaan met puisten, vlekken, zweren en allerhande huidziekten bedekt, omdat uw ligchaam zuivering behoeft.

Om het bloed te zuiveren, zijn zij de beste artsenij, die ooit ontdekt is. Zij moeten in ruime giften en dikwijls worden ingenomen, en de onzuiverheden, die de zaden van ongeneesselijke ziekten verspreiden, zullen uit het ligchaam worden gevaagd als kaf voor den wind. Door deze eigenschap doen zij even zoo veel goed in het voorkomen van ziekte, als door de merkwaardige genezingen, welke zij overal voortbrengen.

Leverziekte, Geelzucht en alle galongesteldheden ontstaan uit de eene of andere ongeregeldheid—hetzij uit spanning, ophooping van bloed of verstoppingen der lever. Spanning en ophooping van bloed bederven de lever en maken dezelve ongeschikt voor de spijsvertering. Dit is schadelijk voor de gezondheid en het gestel wordt menigmaal door geene andere oorzaak ondermijnd. Kwade spijsvertering is het verschijnsel. Eene verstopping van het kanaal, waardoor de gal in de maag wordt uitgestort, veroorzaakt dat deze in het bloed wordt overgebragt. Dit veroorzaakt gee zucht, met haren langen nasleep van kwalen, als: hardlijvigheid, of bij afwisseling hardlijvigheid en buikloop, koortsachtige verschijnselen, kwijning, moedeloosheid, matheid, rusteloosheid en zwaarmoedigheid, somtijds met slapeloosheid en somtijds met groote dommeligheid. Somtijds heeft men hevige pijn in de zijde: het vel en het wit der oogen wordt groenachtig geel; er komt zuur in de maag; de ingewanden doen zeer als men er op drukt; het gansche gestel is prikkelbaar, met eene neiging tot koorts, hetgeen tot galkoorts, galkoliek, galachtigen buikloop, spijsloop, enz. kan overgaan. Eene middelmatige gift van drie of vier pillen des avonds ingenomen, gevolgd van twee of drie des morgens, en eenige dagen herhaald, zal de oorzaak van al die bezwaren wegnemen. Het is slecht al die rampen te lijden, als gij dezelve voor 25 cents genezen kunt.

Rheumatismus, jicht, en alle ontstekingaardige koortsen worden snel door de zuiverende uitwerkselen dezer pillen op het bloed en den prikkel, dien zij aan het levensbeginsel geven, genezen.—Voor deze en alle soortgelijke kwalen moeten zij in ruime giften worden ingenomen, om de ingewanden zachtjes, maar goed te roeren.

Als eene *diner pil* is deze beiden aangenaam en nuttig. Geene pil kan aangenamer gemaakt worden om in te nemen, en voorzeker wordt er geene gemaakt, die meer tot het doel werkt, voor hetwelk eene diner pil gebruikt wordt.

BEREID DOOR
Dr. J. C. Ayer & Co.,
PRACTISCH & ANALYTISCH SCHEIJKUNDIGE
TE LOWELL, MASS.

En verkocht door W. F. DAVIES, te Sheboygan. FARNSWORTH & Co., te Sheboygan Falls. P. H. SMITH, te Plymouth. RICE & STEVENSON, te Milwaukee, en bij al de Apothekers in alle plaatsen.

v303

1857.

Amerikaansche Vervoer

COMPAGNIE.

KAPITAAL - - - - - - - - $900,000

(GEINCORPOREERD ONDER DE WETTEN VAN DEN STAAT N.Y.)

MARINE BLOCK, BUFFALO, N. Y.

HIRAM NILES—President.
WELLS D. WALBRIDGE—Vice President.
J. C EVANS—Secretaris en Penningmeester.

NEW YORKSCHE AGENTEN, ENZ.

M. M. Caleb, } Agenten, hoek van de Frontstr. en
Jas. H. Mallory, } Counties Slip, New York.
G. G. Kidder, Ag't, 102 State st., Boston, Mass.
O. N. Chapin, „ 35 Quay Street, Albany.
Stillman, Mathews & Co., 361 River-str., Troy.

Westelijke agenten zullen in het bijzonder acht slaan op de goede aflevering van vrachtgoederen, en op alle klagten en schaden letten.

☞ Geene overscheping te Albany of Troy.
☞ Merk de pakken A. T. Co., en breng ze scheep aan Pier 7, Oost Rivier.

H. W. THOMPSON,
26 ten General Agent, Sheboygan, Wis.

Becker & Drossel,

HANDELAREN IN

BRANDEWIJN, HOLLANDSCHEN JENEVER, WIJNEN, LIKEUREN, SPAANSCH BITTER, OHIO WHISKEY, en
27tf CIGAREN.

Winkel in Zaegel's Brick Block, Sheboygan, Wis.

1000 STADSLOTTEN TE KOOP OP LIGte voorwaarden. L. C. GURY.

1855.Nieuwe voorraad van Goederen.1855

De ondergeteekenden maken hiermede hunnen vrienden en het publiek in het algemeen achtingsvol bekend, dat zij

Eene deur Noordelijk van het Wisconsin Huis,

hunnen winkel op nieuw gevuld hebben en thans weder ruim gesorteerd zijn, in

GROCERIJEN & PROVISIEN,
Glas- en Aardewerk, Vensterglas,Verwstoffen,
Houten waren en Sterke Dranken in soorten

en welke goederen in den groot- en klein-handel tegen uiterst lage prijzen zullen verkoopen. Daar wij onze waren regtstreeks uit het Oosten ontvangen, hopen wij onze begunstigers zoo prompt en civiel te kunnen bedienen, als eenige andere winkel in Sheboygan.

Voor allerlei producten betalen wij de hoogste prijzen.

Sheboygan, 2 Julij 1855. JOSEPH SCHRAGE & Co.

F. PASDELOUP,

LANDAGENT & NOTARIS

No. 59 Clark Street,

CHICAGO, ILLINOIS,

Biedt zijnen landgenooten en vrienden minzaam zijne diensten aan, in alles wat bovengemelde vakken betreft. y 318

BANK OF SHEBOYGAN.

Deze instelling zal van af aanstaanden Maandag geopend zijn, tot het uitoefenen van een algemeen BANKIERS- en WISSELKANTOOR.

DIRECTEUREN: W. W. King, Van Eps Young, Warren Smith, Chas. T. Moore, Warren Hill, Wm. R. Gorsline, Godfrey Stamm en J. F. Kirkland.

Sheboygan, W. W. KING, President,
19 Maart 1855. VAN EPS YOUNG, Vice Pres.
F. R. TOWNSEND, Kassier.

W. H. PAINE,

STADS- EN COUNTY LANDMETER.

Opmetingen worden met de meeste vaardigheid en naauwkeurigheid volvoerd.

Kantoor bij GEO. C. COLE, in OTTEN's Brick Block, 8ste Straat, Sheboygan. y 21

Aan de Hollanders.

De ondergeteekende, vroeger bediende in den winkel van C. T. Moore, maakt bij deze aan zijne Hollandsche vrienden bekend, dat hij thans zelf eenen Winkel heeft geopend digt bij de drukkerij der Nieuwsbode, en tot zeer lage prijzen verkoopt,

Allerhande Manufacturen, Kruideniers waren, Schoenen, Aarde- en Glaswerk enz.,

hopende dat zij hem hunne gunst en recommandatie niet zullen onthouden, onder belofte eener prompte en goede bediening.

E. SONNTAG.
Sheboygan, 20 Oct. 1856, 351tf

Sheboygan Land Agentschap.

IK NEEM HET KOOPEN EN VERKOOPEN van vaste goederen in de County en Stad Sheboygan, en omliggende streken, op mij.

Er word in het bijzonder acht geslagen op het betalen der belastingen en het lossen van eigendommen.

Alsmede op het verbeteren en onderzoeken van eigendomsbewijzen.

Het afdoen van hypotheken.

Van leeningen op vaste goederen.

Het plaatsen van land warrants in al de Westelijke Staten.

Door een stipt acht slaan en een vaardig berigt geven op elke zaak, die aan mijne zorg wordt toevertrouwd, geholpen door ondervinding en een lang verblijf in den Staat, hoop ik ten volle voldoening te geven. LOUIS C. GURY.

Om getuigenis vervooge men zich bij:

W. R. Gorsline, Circuit Judge.
F. J. Mills, Clerk of Court.
Messrs. Taylor & Hiller, Esqs.
A. P. Lyman.
J. F. Kirkland.
C. E. Morris, County Judge.
Z. P. Mason, Mayor.
F. R. Townsend, Kassier Bank of Sheboygan.
Crosby W. Ellis, Esq.
Charles Zaegel.
J. Quintus. 19tf

Zeldzame Gelegenheid.

IK BIED HET BESTE STUK LANDS IN DE County, om te bebouwen, aan.—Het bevat 183 akkers, en ligt ongeveer drie mijlen van de stad Sheboygan af.

20 akkers derzelven zijn gereinigd; 10 met winter tarwe bezaaid, en de rest is goed met timmerhout bezet en genoegzaam van water voorzien, om eene goede boerderij daar te stellen.

80 akkers zijn ongereinigd en leveren goede weiderij op.

Een goed, nieuw blokhuis, groot 20 bij 30, alsmede eene nieuwe schuur, groot 30 bij 60. In deze lente werden er 50 jonge vruchtboomen op geplaatst.

Het geheel zal goedkoop en op goede voorwaarden verkocht worden. Het eigendomsbewijs is onbetwistbaar. Om verdere bijzonderheden vervooge men zich bij LOUIS C. GURY.

Sheboygan, 30 April, 1857. 19tf

20 FARMS TE KOOP IN SHEBOYGAN CO onder verkieselijke bedingen. L. C. GURY.

10 SCHOON GELEGENE FARMS in Calume County te koop, voor eenen lagen prijs. L. C. GURY.

OPENBAAR NOTARIS.—DE ONDERGETEEKENDE is tot openbaar Notaris voor deze County aangesteld, en zal de tot dit vak behoorende zaken, met stiptheid en vaardigheid waarnemen.

19tf L. C. GURY.

HEINRICH WEBER'S

MEUBEL WINKEL,

Naast het Kossuth Huis,

Bevat alle soorten van MEUBELEN, die gewoonlijk door Landbouwers verlangd worden.

Sheboygan 4 Junij 1855. 282 tf.

Gærtner en Arens,

GROOT-HANDELAREN

In Wijnen, Likeuren, Sigaren, Ohio Whiskey, Grog- & Punch-Extracten, Bitter, Kummel, enz.

Achtste Straat, Zuidelijk van het Postkantoor,
360tf Sheboygan, Wis.

J. KENDALL & CO.,

GROOT & KLEIN HANDELAREN IN

MODESTOFFEN EN MANUFACTUREN,

DAMES HOEDEN, MARSKRAMERIJEN,

TAPIJTEN, BEHANG PAPIER,

LAARZEN & SCHOENEN,

en

THEE IN SOORTEN,

No. 13 Canal Straat, Taylor & Barns' New Block.

J. KENDALL, } Grand Rapids, Mich. { H. C. WHIPPLE,
W. HOVEY, } { H. G. POST.

1 Junij 1857. 23tf

AZIJN, TERPENTIJN, LIJNOLIE, LOOD WIT en TABAK bij C. T. MOORE.

G. VAN STEENWIJK,

Consul der Nederlanden

VOOR

MICHIGAN, WISCONSIN EN MINNESOTA.

TE

Newport, Sauk County, Wisconsin.

Het Nederlandsche publiek in bovengenoemde landen wordt hiermede verwittigd, dat alle officiele naar Europa te verzenden stukken, ten einde bij het bestuur of bij de regtbanken in Nederland van kracht te zijn, door den Consul moeten zijn gelegaliseerd.

Extract van Koffij,

VAN

F. FELIX & ZOON

TE PITTSBURGH, Pa.

Onze geachte Landgenooten maken wij bijzonder opmerkzaam op dit in de gansche Vereenigde Staten van Noord Amerika met den grootsten roem bekende KOFFIJ EXTRACT, hetwelk sedert 16 jaren in meest alle Engelsche, Iersche, Fransche en Duitsche huisgezinnen algemeen gebruikt wordt Ook in de meeste Hollandsche familien is dit Koffij-Extract, onder den naam van *Stroop-Koffij*, met roem bekend.

Door deszelver gebruik bespaart men meer dan de helft Koffij en wordt de smaak verbeterd. Vereenigd gebruikt is het ook een gezondere drank dan koffij alleen.

Depot-houders van ons Koffij-Extract voor de Staten Wisconsin en Michigan zijn de heeren SCHRAGE & Co. te Sheboygan, Wis., en L. DOOGE, te Grand Rapids, Mich., bij wie men het echte artikel in 't groot en in 't klein kan bekomen.

Als bewijs der deugdelijkheid van hetzelve willen wij slechts melden, dat wij sedert de fabricatie van dit artikel reeds **vier gouden medailles** op verschillende tentoonstellingen van kunst en nijverheid hebben ontvangen.

333 tf. F. FELIX & ZOON.

W. W. KING'S

IJzerwinkel,

Achtste Straat, naast SCHRAGE & Co.

De ondergeteekende kondigt hierbij het Hollandsche publiek dezer Stad en County achtingsvol aan, dat hij zijnen bekenden winkel van IJzerwaren, Landbouwers- en Handwerkers-gereedschappen door aankoopen in het Oosten zoo heeft opgevuld, dat hij met het beste etablissement van dien aard in het Westen kan wedijveren. Door eene veeljarige uitoefening dezes bedrijfs is hij in staat gesteld zijnen begunstigers prompt en civiel te bedienen, en hen goedkoopere aanbiedingen te doen, dan een zijner concurrenten. Hij verzoekt derhalve om een ieders gunst en recommandatie.

Wm. W. KING.
Sheboygan, 2 Maart 1857. y 9

STADS MARKT.

DE ONDERGETEEKENDE, onlangs den winkel van T. J. Graham, in het "Sheboygan Exchange" blok, in de Pennsylvania Avenue, geheel op stads markt manier behoorde in orde gebragt, is nu gereed om de beste gelegenheid tot kalandisie voor koopers als verkoopers aan te bieden. Voor zijne stads kalanten denkt hij het beste, dat het land van alle soorten van vleesch en moeskruiden oplevert, bestendig voor handen te hebben.

Farmers en anderen, die over vette koeijen, varkens, schapen, kalvers, kalkoenen, koppen of eenige soort van ter verkoope geschikt gevogelte, wild, of keukengewassen, hebben te beschikken, zullen, bij levering aan de stads markt, de hoogste marktprijzen ontvangen. CHAS. F. DOERTENBACH.

Sheboygan, 3 Nov. 1856. 358 tf

GERMAN BANK.

Deze bank heeft een kapitaal van - - - - $25,000
Bankbiljetten in circulatie - - - - - - - - 22,000.
Gedeponeerde Staats Effecten - - - - - - - 26,000.

Koopt en verkoopt wissels, zowel buitenlandsche als binnenlandsche, en collecteert gelden in alle deelen van Amerika.

Interest, tegen zes procent, wordt betaald op gelden, welke minstens 60 dagen gedeponeerd blijven.

Sheboygan, 2 Aug. 1856. JOHN EWING, Pres.
31 tf J. H. MEAD, Kassier

A. P. SOUTHWORTH,

Verkoopt en repareert allerhande soorten van

KLOKKEN, HOROLOGIEN EN GOUD- & ZILVERWERK.

Hij betaalt contant geld voor *oud* goud en zilver.

235 tf SHEBOYGAN, WIS.

NOTARIS AMBT.

De ondergeteekende doorden gouverneur dezes Staa tot het ambt van

OPENBAAR NOTARIS,

residerende te Sheboygan, benoemd zijnde,heeft de eer aan het publiek bekend te maken, dat hij gemagtigd is tot het schrijven en legaliseren van

Eigendomsbewijzen, (deeds en mortgages,) Contracten, Testamenten,

en alle andere stukken van Notarieelen aard.

Ook belast hij zich met het opmaken in wettigen vorm, en het verzenden van allerhande stukken, welke men door tusschenkomst eens Nederlandschen Consuls of regtsreeks naar de Nederlanden wil zenden ter verrigting van familie zaken, enz. in het oude Vaderland.

Sheboygan 2 Maart 1857. J. QUINTUS

SCHUMACHER & JOHNSON,

FABRIKANTEN VAN DE BEROEMDE

IJZEREN WAARBORG KASTEN, TEGEN VUUR, KRUID & DIEVEN.

Dezelve worden vervaardigd in alle grootte en fatsoen, en voorzien met de beroemde Brama-Sloten. Wij wenschen in het bijzonder onze aandacht te vestigen op onze dubbel werkende combinatie sloten, en kunnen ter nadere informatie verwijzen naar de State Bank of Wisconsin, Marine & Fire Insurance Co. Bank, en de Marine Bank te Milwaukee, alsmede naar den Uitgever dezes.

E. SCHUMACHER & W. JOHNSON,
245 East Water Str., Milwaukee.
30 Junij 1857. 6m.

WATSON'S

$10 Naai Machine.

DEZE GOEDKOOPE en nette Naai Machine is te bezigtigen in den winkel van P. H. Hoffman, no. 19 Wisconsin Straat, Milwaukee. Zij is geschikt tot alle soort van

Naaiwerk voor Huisgezinnen,

En de lage prijs tegen welke zij verkocht wordt,

SLECHTS TIEN DOLLARS,

Brengt haar binnen het bereik van ieder huisgezin.

☞ Staats en County Patenten worden verkocht door de agenten

BELL, VROMAN & OWEN.
Milwaukie, 20 Junij 1857. 26tf

Allerhande soorten van "Blanks" te koop in de *Nieuwsbode* drukkerij.

Gezondheid en sterkte
moeten onmisbaar op deszelfs gebruik volgen.

BOERHAVE'S
HOLLAND BITTERS

JE MAINTIENDRAI

HET BEROEMDE HOLLANDSCHE GENEESMIDDEL VOOR

bedorven spijsvertering,

ZIEKTE DER NIEREN,

LEVER ONGESTELDHEID

ALLERLEI ZWAKHEID,

Heete en koude Koorts,

En de verschillende kwalen die het gevolg zijn van

ongestelde Maag en Lever,

zoo als kwade Spijsvertering, zuur in de Maag, Koliek branding op het Hart, verlies van Eetlust, Moedeloosheid, hardlijvigheid, blinde en bloedende aanbeijen. In alle Zenuwachtige, Rheumatische en Zwartgallige aandoeningen, heeft het zich in vele gevallen ten hoogste weldadig betoond, en in andere eene beslište genezing bewerkt.

Dit voortreffelijk middel, brengt de meeste kwalen van het menschelijk gestel ten onder. Deszelfs werking is bijna wonderbaar en deszelfs genezingen duurzaam.

Het doet het gestel niet sterk aan, maar brengt de levenskracht tot deszelfs oorspronkelijke werkzaamheid terug, verwijdert de oorzaken der ziekten en geneest op deze wijze dezelve volkomen.

Daar deszelfs geneeskrachtige eigenschappen zoo algemeen worden op prijs gesteld, voornamelijk hier, waar het zich als huismiddel zoo zeer heeft ingedrongen, dat het door vele kruideniers en alle droogisten verkocht wordt, kon het niet onvermijdelijk noodig schijnen, nieuwe getuigenissen daarvan aantehalen.

Daar er echter zonder twijfel personen zijn, die menig aangekondigd middel gebruikt hebben en desniettegenstaande nog aan eene kwade spijsvertering in den eenen of anderen vorm lijden, laten wij hier een aantal getuigenissen volgen, die van onbekende personen komen en wier echtheid niet betwijfeld kan worden.

Wederom een bewijs,

dat *Boerhave's Hollandsch Bitter,* waardig is gerecommandeerd te worden:

De zoo eenvoudige als opregte MARIA VAN SLIEDRECHT, geboren VAN DIJKE, had in het begin van verleden zomer eene ernstige ziekte, doch herstelde zoo ver, dat zij uit Doctors handen en niet bedlegerig behoefde te zijn; maar bleef erg sukkelen, zonder eetlust, en zonder krachten haar huiswerk verrigten. Tot nu eenige weken geleden gebruikte zij slechts *eene* flesch bitter, die haar met de hulp van God compleet herstelde, waarop haar man, mij, den ondergeteekende, kwam bedanken, dat ik hem dit bitter voor zijne vrouw zoo sterk had aangeraden, en verzocht mij al het bovenstaande in de *Nieuwsbode* te doen plaatsen.

L. D'OOGE,
Grand Rapids, Mich.

Wm Schuchmann, Esq., de welbekende steendrukker, betuigt: "Ik heb Boerhave's Hollandsch bitter vlijtig gebruikt en bevind, dat het de onverduwelijkheid en zwakte geneest."

De Weleerw. *Samuel Babcock,* zegt: "Ik vond door deszelfs gebruik bijzonder veel verligting van eene hevige hoofdpijn, waarmede ik lang geplaagd was."

Frans Felix, de eenige vervaardiger van het echte Koffij extract, betuigt: "Ik weet, dat uw Hollandsch bitter, een der beste middelen in de wereld is tegen wanorde der maag."

Dr. Samuel Ludwigh, uitgever van de *Fackel,* te Baltimore, verklaart het voor eene artsenij, die het vertrouwen des publieks verdient.

Dr. *Ehrhardt,* de eerste duitsche arts in Pennsylvanie, heeft het gedurende de laatste drie jaren met het beste gevolg tegen zwakheden der verduwingsorganen en des gestels in het algemeen voorgeschreven.

De opziener van Ballou's azijnmakerij *zegt:*—"Ik heb het zelf gebruikt; insgelijks mijne vrouw, en het heeft haar meer welgedaan dan iets anders, dat zij van te voren heeft ingenomen."

J. W. Woodall, Esq., zegt: "Ik heb Boerhave's Hollandsch Bitter zelf gebruikt en anderen aanbevolen, daar ik weet, dat het juist dat is, waarvoor het aanbevolen wordt."

Ald. *Jonathan Reely,* van neder St. Clair, zegt: "het heeft mij tegen verduwingsbezwaren en zwakte der maag goede dienst bewezen."

James M. Murphy, betuigt:— "Nadat mij eenige geneesheeren te vergeefs behandeld hadden, bevrijdde mij Boerhave's Bitter van de pijnen, die ik aan het hart en in de zijde voelde, en die uit kwade spijsvertering voortsproten."

De Redacteur der "Free Press, van Kittaning, schrijft:— "Nadat mij een der beste artsen alhier, niets had kunnen helpen, bevrijdde mij Boerhave's Hollandsch Bitter, van den kwaadsten vorm van bedorven spijsvertering."

AANMERKING! Die in dit middel een geestrijke drank denkt te vinden, zal zich bedriegen; maar voor de zieken, zwakken en aangetasten, zal het zich als een aangenaam AROMATIEK BITTER, met aanmerkelijke geneeskrachtige eigenschappen betoonen.

Weest Voorzigtig!

De groote aftrek van dit aangenaam aroma heeft tot vele namaaksels aanleiding gegeven, waarvoor het publiek zich wachten moet. Gaat niet over tot het koopen van iets anders, voordat gij BOERHAVE's HOLLANSCH BITTER goed beproefd hebt. Eene flesch zal voldoende zijn om u te overtuigen, hoe oneindig ver, het al die namaaksels overtreft.

Het wordt verkocht voor $1 de flesch, of zes fleschen voor $5, door de eigenaars

BENJAMIN PAGE, JR. & Co.,

Apothekers, Scheikundigen en Droogisten te Pittsburgh, Pa.

Is ook te verkrijgen bij J. QUINTUS, hoofd-agent voor Sheboygan County, aan wien men zich uit andere Hollandsche nederzettingen in Wisconsin, Michigan of Illinois tot het bekomen van agentschappen gelieve te melden.

Alsmede bij J. R. MULLER, Holland, Sheboygan Co Wis.
J. J. VAN DE PLASSCHE, Milwaukie, Wis.
BARCLAY BROTHERS, Chicago.
L. D'OOGE, Grand Rapids, Mich.
Barnard, Adams & Co., St. Louis.
Barnes & Park, 304 Broadway, Cor. Duane, N. York.
H. D. Post, Holland, Mich.
F. W. DeBerard, Allen & Hosford, Dubuque, Iowa.
Dr. A. Shaw, Ft. Desmoines, Iowa. J. B. Dougherty, Muscatine. F. Jacobs, Jr., Davenport. McKinney & Runner, Keokuk. J. H. Wolters, Pella.
J. B. Fosselman, Springfield, Ills.
H. Newhall, Galena, Ils.
Dr. B. F. Miles, Tucker, Mansfield & Co., Peoria, Ills
Day & Jenks, St. Paul, Min. Ter. 353 tf.

Agenten voor den Nieuwsbode.

De volgende heeren zijn zoo vriendelijk het agentschap op zich te nemen, inteekenings-gelden voor dit blad te ontvangen en met de namen op te zenden:

De Heer A. Stokdijk, Amsterdam, Wisconsin.
„ A. van de Wall, Oostburg, dito.
„ G. P. Feltzer, Sheboygan Falls.
„ D. J. Doornink, Milwaukie, Wis.
„ J. Landaal, Alto, Fond du Lac County.
„ F. Pasdeloup, 59 Clark street, Chicago.
„ G. van der Sijde, Hope, Illinois.
„ M. Janson, Thornton, Illinois.
Albany, N. Y.
„ A. de Vos, Az. Rochester, N. Y.
„ N. W. A. v. C. Smallenburg, Buffalo.
Paterson, enz., New Jersey.
„ H. Ochsner, Cleveland, Ohio.
„ J. J. Zorge, Cincinnati.
„ J. van de Luijster, Holland, Mich.
Zeeland, Mich.
„ J. Hoedemaker, Kalamazoo, dito.
„ L. Doogo, Grand Rapids, dito.
„ Jac. Muntingh, Pella, Iowa.
„ L. D. van Horssen, Keokuk, Iowa.

☞ De abonnements-prijs op den *Nieuwsbode* is slechts TWEE DOLLARS per jaar, of omtrent vier CENTS per week! Zij die wenschen in te teekenen, hebben zich slechts bij de agenten aan te melden of het geld (in goede bankbiljetten) in eenen brief te sluiten, die *franco* moet gezonden worden aan

J. QUINTUS, Sheboygan Wis.